

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I., Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10.

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. în Reg. publ. per 934—1938.
Trib. Timișoara.
Redactor resp.: DR. VARNAY ELEMÉR

Anglia háborús esélyei

Dr. Lage Stael báró, az ismert svéd nemzetközi jogász, egy, a napokban Stockholmban kiadott új könyvében („Unsere Neutralität“, az előszót Otto Lybeck, a svéd haditengerészet volt parancsnoka írta) behatóan foglalkozik a semlegeseknek a háborús Európában elfoglalt jelenlegi helyzetével. A svéd tudós arra a megállapításra jut, hogy a semlegesek minden kára és az a sok nehézség, ami a háborúval kapcsolatban eléjük tornyosult, kizárólag az angol politika következménye. Kifejti továbbá művében, hogy egy olyan hatalmas világbirodalomnak, mint amilyen a brit kolosszus, egy hosszabb ideig tartó háború folyamán feltétlenül és törvényszerűleg el kell egyensúlyát veszítenie. Ez a megállapítás annyival is inkább tekinthető komolynak, mert Stael báró megállapításánál megdönthetetlen számadatokra támaszkodott, amelyeknek legnagyobb részét az „Economist“-ből, a vezető angol közgazdasági folyóiratból vette.

Véleménye szerint, miután Anglia közgazdasága kizárólag behozatalra van utalva, a szigetország kikötői ugyanazt a szerepet töltik be, mint Németország számára például a Ruhr-vidék, vagyis ezek a brit világbirodalom légző és táplálkozását felvevő szervei. Az angol kikötők között 41,5 százalék behozattal és 31,2 százalék kivittel London áll az első helyen, London követi Liverpool 18,7, illetőleg 27,6, Esthull 6,6, illetőleg 5,0, Manchester 5,4, illetőleg 2,7, végül Southampton 3,5, illetőleg 6,9 százalékkal. Ha már most maguk az angol katonai folyóiratok is utalnak arra, hogy Anglia déli és keleti partján fekvő kikötők milyen pompás támadási lehetőséget nyújtanak a kontinentális hatalmak légi hadereje részére, ha meggondoljuk, hogy a behozatalnak csak 30 százalékát lehet a romlandósági veszély nélkül — ami az élelmiszerek legnagyobb részénél fennál, — a veszélyeztetett kikötők megkerülésével a nyugati partokon keresztül lebonyolítani, úgy ehhez sok kommentárt fűzni felesleges. Stael báró megállapítja, hogy egy ilyen zökkenőkkel teli behozattal, a felhalmozott tartalékok ha nem is semlegesítik teljesen, mégis nagymértékben kiegyenlítik a helyzetet. Ha valaki ma arra gondol, és Angliában azzal igyekeznek magukat vigasztalni, hogy Németországnak sincsenek felhalmozott tartalékai, úgy utalni kell azokra az eredményekre, amelyeket a német négyéves terv tárt elénk, amely élénk bizonyosságát szolgáltatja annak, hogy Németország ebben a tekintetben sincs Angliával szemben hátrányban.

Angliának a háború ma napi 170 millió koronába kerül, fegyverkezési költségvetése pedig meghaladta immár az egy milliárd font sterlinget. Miután Angliának ezenkívül még más államokat is, így a múltban az egykori Csehszlovákiát és Lengyelországot, jelenleg pedig a török birodalmat kell számos millió font sterlinggel támogatnia, kérdéses, hogy a City ilyen körülmények között meddig lesz képes a „világ bankára“ hírnevét fenntartani. A mai határozott formában jelentkező inflációs veszedelem és a költségvetés csillagászati számokban jelentkező hiányai ennek a körülménynek határozottan ellentmondanak. És bár Anglia tagadhatatlanul a világ egyik leggazdagabb országa, mégis bekövetkezhettek az a helyzet, állapítja meg a svéd tudós, a legaprólékosabb bizonyíték felsorolás után, hogy a gazdasági követelmények, amelyek Angliával szemben fennállanak és napról-napra nagyobbak lesznek, olyan méreteket öltenek majd, melyek lehetetlenné teszik Anglia számára azt, hogy a háborút tovább folytassa.

Törvényrendelet jelent meg, amely rendkívül szigorúan bünteti a titkos közlemények szerzőit és terjesztőit

Fogház, nagyösszegű pénzbírság és internálás jár az engedély nélküli hírek vagy más közlemények terjesztéséért

Bucurestiből jelentik: A hivatalos lap mai számában a titkos közleményekre vonatkozó alantí törvényrendelet jelent meg:

1. szakasz: cenzura engedélye nélkül nem helyezhetők forgalomba semmiféle kézzel vagy géppel írott, vagy sokszorosítani készült közlemény. Ugyancsak tilos hasonló közlemények élőszóval, kifüggesztés, posta vagy más úton való terjesztése. Kivételt csak a közhivatalok közleményei képeznek.

2. szakasz. A nyomdászoknak tilos bármilyen szöveg kinyomása, mielőtt azt a cenzura jóvá nem hagyta. Ugyancsak tilos bármely személynek kézzel, vagy géppel írott cikkek nyilvános terjesztése és bármilyen közlemény terjesztése, mielőtt ahhoz a cenzura az engedélyt megadta volna.

3. szakasz. Bárki, aki a jelenlegi törvényrendekezés áthágásában bűnösnek találatik, 1 hónaptól 2 évig terjedhető javító fogházzal sújtható, valamint a II. Carol király büntetőtörvénykönyv 26-ik szakaszában foglalt kiegészítő büntetésekkel. Ugyanez a büntetés vár azokra is, akik elrendelik, hogy kinyomjanak kézzel, vagy írott cikkeket terjesztés céljából a cenzura előzetes engedélye nélkül, valamint azokra is, akik ilyen közleményeket terjesztenek.

4. szakasz. A fenti büntetéseken kívül, amelyek meg nem engedett közlemények írására, nyomtatására és terjesztésére vonatkoznak, nyomban felfüggesztetnek mindenféle köztisztviseltől, igazgató tagságtól, vagy vezető állásukból mindazok, akik ellen ilyen címen bírósági eljárás indul és ez vonatkozik az állami vállalatokon kívül a magánvállalatokra, kereskedelmi, vagy polgári társaságokra stb. és a felfüggesztés magával hozza azt is, hogy az illető semmiféle fizetést, tantiémet, jutalmat, vagy bármily néven nevezendő anyagi támogatást kaphasson. Ha az illetőt jogerősen elítélnék, eltávolítása állásából végleges marad. A felfüggesztést az igazságügyi minisztérium kérelmére maximum három esztendőre lehet elrendelni. Ugyanezt a szakaszt alkalmazzzák azokra a személyekre is, akik az 1938

április 15-én az államrend védelmére hozott törvény 23-ik szakaszába ütköző cselekményeket követnek el.

5. szakasz. Azok, akik nem tesznek eleget az igazságügyi minisztérium, vagy közegei felfüggesztési kérelmének, 1 hónaptól 6 hónapig terjedő javító börtönbüntetéssel sújthatók, amely kiegészíthető a II. Carol büntető törvénykönyv 25-ik szakaszában foglalt büntetésekkel. Bármilyen magánvállalat, vagy polgári, kereskedelmi társulat stb. Ilyen esetben 1 millió leitől 5 millió leig terjedő pénzbírsággal sújtható és az állam részéről biztosított bármilyen előnyt elvesztik. Az állami, vegyes, vagy magánvállalatok vezetésével megbízott személyek, kiknek alárendeltje az, aki a 4-ik szakaszban foglalt rendelkezések ellen vét, büntársnak tekintendő és ugyanolyan büntetésben részesül, mint a főtettes.

6. szakasz. Azok, akik a jelen törvény rendelkezési ellen vétettek és elítéltek, a jövőben nem folytathatják eddigi tevékenységüket, vagy ahhoz hasonlót és nem alkalmazhatók közintézményeknél, állami, vagy vegyes vállalatnál, kereskedelmi társaságoknál stb.

7. szakasz. A belügyminiszter minisztertanácsi határozat alapján kötelező lakhelyet jelölhet ki azok számára, kik megkísérik a jelen törvénnyel eltiltott tevékenységben való résztvételt. A kötelező lakhelyre való rendelés időtartama 15 naptól 6 hónapig terjedhet, de egy évre is meghosszabbítható.

8. szakasz. Az ezen törvény rendelkezései ellen vétők katonai bíróság elé kerülnek.

9. szakasz. A katonai parancsnokságok által kiadott rendelkezések, vagy pedig más rendelkezés, amely a sajtócenzurára, a rádió hírszolgáltatására, előadások tartására vonatkoznak, továbbra is érvényesek.

10. szakasz. Jelen törvény a hivatalos lapban való megjelenéssel egyidejűleg lép életbe.

Kelt, Bucuresti 1940 február 19-én.

CAROL ss.

GH. TATARESCU miniszterelnök
GH. GHELMEGHEANU belügyminiszter
I. MIOESCU igazságügyi miniszter

Tatarescu miniszterelnök nyilatkozata az ország egységéről és az izgatók elleni rendszabályokról

A titkos közleményekre vonatkozó rendelet-törvény életbeléptetése alkalmával Tatarescu királyi tanácsos-miniszterelnök a következő nyilatkozatot adta a sajtónak:

— Három hónapi kormányzásom alatt valamennyi érzés és gondolkodás együttműködésének megnyilatkozását tapasztalhattam. Az a lelkesedés, amellyel a fegyvergyakorlatra behívottak a hatóságok felszólítására feleltek, az a megértés és ellenállás, amelyet minden társadalmi réteg a végzetesen rendellenes gazdasági helyzet által előidézett nehézségek ellen kifejt, az az áldozatos szellem, amely a műhelyekben és a legszerényebb hajlékokban megnyilvánul és ahol a hadsereg részére munkálkodnak, a hadfelszerelési bön aláíróinak hazafiassága, a rend,

nyugalom és férfiasság, ami az országban uralkodik, mind-mind annal: a szent egységnek látható jele, amely a korona és a kormány köré tömörül.

A jelenlegi kormány olyan nehézségekkel áll szemben, amelyeket az előző kormányok egyike sem ismert.

Neki kell végrehajtania a katonai védelem tökéletesítését, meg kell szilárdítania az ország nemzetközi helyzetét, szembe kell néznie azokkal a gazdasági nehézségekkel, amelyek az egész országra ráneheznek. Ezeknek a nehéz feladatoknak teljesítésére — amelyek közül egyesek történelmi maradványok — a kormány arra kérte a lakosságot, hogy legyen segítségünkre és

JEGYZETT MÁR HADFELSZERELÉSI BONT?

FEJFAJÁS
HÜLÉS • GRIPPA

ANTI-
NEURALGIC

JAWOL

ne támasszon nehézségeket, erősítsen bennünket és ne akadályozzon hivatásunk teljesítésében.

— Az ország lelkesedéssel felelt erre a felhívásra, mégis egy kis csoport makacsodik és szabotálni akarta úgy a kormány küldetését, mint az ország egész lakossága által helyeselt szent egységet.

Igyekeztek kitartani régi romboló felfogásuk és tagadó szellemük mellett. A gyűlölet eme képviselőinek szenvedélye semmit sem kímél. Ezek arra merészkednek, hogy a nagy dolgokból izgatási és széthúzási eszközöket csináljanak. Sőt a cluji homályos kampány azzal a céllal, hogy a kormányt nehézségeket okozzon, az ország külpolitikáját is kifogásolta. Azt a politikát, amelyet oly sokszor és pontos körvonalozásban meghatároztunk és amelynek állandó célja a függetlenségünk és határaink sérthetlenségének megvédése.

Ezt a politikát személyi aspirációk terére helyezték,

elítélendő értelmezéssel pedig fegyverként igyekeztek felhasználni egy olyan kampány szolgálatában, amely tájékozatlanságot és zavart szült volna. Ezt a kezdeményezést még csirájában el kell fojtani. Az a kormány, amelynek élén állók, nem fogja ezt túrni és

a legnagyobb eréllyel törni le, bárkik is legyenek annak szerzői.

A törvényes ellenhatás eszközeinek gyarapítása céljából, amelyeket a hatóságok rendelkezésére bocsátanak, jött létre a titkos közleményekre vonatkozó törvényrendelet.

— Szükségnek tartom megjegyezni, hogy ez nem jelenti a kormány által kinyilatkoztatott enyhülés és békés politikától való eltérést, amely politikának a célkitűzéseit habozás nélkül követjük. Az új törvényrendelet csupán néhány izgatóra vonatkozik.

Sidorovici Teofil országőr parancsnok meglátogatta Pompeit

Lelkes ünnepiés Nápolyban. Olasz sajtóhangok a román vendég látogatásáról

Nápolyból jelentik: Teofil Sidorovici országőr parancsnok nápolyi tartózkodásának napján meglátogatta Pompeit. A román bizottságon kívül kíséretében volt Petrescu ezredes katonai attasé, Stefanescu ezredes légügyi attasé, Metta követségi tanácsos és Milone, a nápolyi fasiszta szövetség főtitkára. Pompei kapujában az avantgárdista fiatalok kürtösei a román királyi himnuszt és a Giovinazzát játszották. Ezután a város polgármestere üdvözölte a vendégeket. Sidorovici a legnagyobb érdeklődéssel tekintette meg a romokat és meghallgatta Della Corte egyetemi tanár felvilágosításait, aki mint a múzeumok igazgatója egyenesen ebből a célból utazott el Nápolyból. A Nápoly felé vezető úton mentén a lakosság óvációban részevett a román vendégeket. Az olasz parasztleányok nemzeti viseletben narancssal és citrommal kínálták meg a vendégeket. Sidorovici országőrparancsnok néhány román szóval fordult a lakossághoz, amit azok tökéletesen megértettek és újjólag nagy óvációban törtek ki. Fél kettőkor a nápolyi Tennis Club ötven terítéses bankettet adott. Ezen megjelent a nápolyi haditengerészeti különítmény parancsnoka, admirálisa, a hadtestparancsnok, a tartomány kormányzója, a prefektus és még több előkelő nápolyi személyiség. Délután Sidorovici országőrparancsnok megtekintette az olasz gyarmati kiállítás építkezéseit. A munkások itt is nagy lelkesedéssel üdvözölték. A román vendégek ezután megtekintették a Constanzo Ciano intézet építkezési munkáit, amely öt hatalmas épületből áll és célja 3500 szegény gyermek gondozása. Itt 3000 munkás ünnepelte Romániát, annak uralkodóját és Sidorovici őrnagyot. Amikor távoztak, ilyen kiállítások hangzottak el: Evviva la Romania! Evviva il re! Délután öt órakor Sidorovici Rómába utazott és a pályaudvaron a piemonti herceg személyi adjutánsa és valamennyi nápolyi előkelőség vett tőle búcsút. Sidorovici este 7 órakor érkezett Rómába.

Az olasz sajtó hosszasan foglalkozik Sidorovici látogatásával és riportokat közöl azokról az eseményekről, amelyben része volt. Az Il Matino a nápolyi látogatással kapcsolatban megállapítja, hogy a közönség hosszasan ünnepelte a vendégeket Corso Umberto, a parancsnoksági téren és valamennyi utcán, amelyen elhaladtak. A román filmek, amelyeket bemutattak, rendkívül érdeklődést keltettek a ná-

zók között és elragadtatással ünnepelték Carol királyt, Mihai nagyvadját és Sidorovici országőrparancsnokot. A Popolo di Roma azt írja, hogy a díszében Sanelli nemzeti tanácsos a fasiszta párt volt főtitkára poharat írtett Carol király, a királyi család tagjai egészségére, valamint a román ifjúság és a nagy román nemzet fejlődésére. Sidorovici román nyelven válaszolt és kijelentette, hogy rendkívüli örömet okozott neki, hogy a csodálatos Itáliába jöhetett és hogy Nápolyban tartózkodhatott. Kijelentette, hogy Olaszország és a Románia közötti barátságot örökkévalónak tartja és boldog, hogy az uralkodó és a Duce kihallgatáson fogadták. Poharat az uralkodó és a Duce egészségére, valamint az olasz nép és az olasz ifjúság fejlődésére ültette. (Rador.)

Az új alkotmány életbeléptetésének ünnepe

Február 27-én, kedden, lesz két esztendeje, hogy a Carol király Öfelsége által az országnak adott új alkotmány életbelépett. Ennek a napnak, amely nemzeti ünnep, a méltó megünneplésére az egész országban máris nagy előkészületeket tesznek. Dél előtt tizenegy órakor valamennyi felekezet templomában hálaadó istentiszteletek lesznek, amelyeken a polgári és katonai hatóságok képviselői is megjelennek. Temesvárott a főistentiszteletet ezen a napon a józsefvárosi görög keleti székesegyházban tartják és azon résztvesznek Marta Alexandru dr. királyi helytartó és Dragalina Cornel tábornok is. Istentisztelet után a tempium előtt álló díszszabad tiszteleg az előkelőségek előtt, majd a katonai zenekar eljátssza a királyhimnuszt, amelynek hangjai után a délelőtti ünnepség véget ér. Délután a nemzeti gárda rendez nagy ünnepséget, amelynek műsorát Madancovici ezredes, a nemzeti gárdák tartományi parancsnoka és Marin kapitány most állítják össze. Az ünnepélyt délután négy órai kezdettel a városi színházban tartják.

Február 27-én a közhivatalokban és az iskolákban szünetet tartanak, a gyárak azonban dolgoznak és az üzletek is nyitva maradhatnak.

Németországban megépítették a világ legerősebb röntgengépét, mely 10 kiló rádiumot helyettesít

A német tudósok kutató munkáját a háború sem akadályozta meg. Ma is éppen olyan igyekezettel dolgoznak azoknak a hatalmas feladatoknak megoldásán, amelyeket számukra a tudomány és a gyakorlat állított. Egyik látható bizonyítéka ennek a hallatlan teljesítőképességnek az a most elkészült óriási röntgenkészülék, melyet méltán lehet a világ legnagyobb ilyen készülékének nevezni s amelyet a hamburg—bornbecki városi kórház röntgenosztályához csatolt orvosi kutatóintézet számára készítettek. A készüléket a napokban mutatták be Berlinben, Németország valamennyi számottevő röntgenológusának és tudósának jelenlétében. Ennek a készüléknek értéke elsősorban abban rejlik, hogy folytonos üzembetartás mellett egymillió volt állandó feszültséget tartalmaz és röntgensöveiben nem kevesebb, mint ötmillió ampère áram kering. Ha ezeknek a magasfeszültségű csöveknek kisugárzását mennyiségileg a rádium kisugárzásával hasonlítjuk össze, — úgy a magasfeszültségű kisugárzás nagy előnye fog kitünni. Mert ahhoz, hogy rádiummal egy ugyanolyan kisugárzási mennyiséget érjünk el, mint egy egymillió voltos és ötmillió ampères készülékkel egy 5 mm vastag ólomfalon át, 10 kiló rádium volna szükséges, amelynek mai értéke egymillió márkát jelent. A röntgensövekben keringő elektronok gyorsasága az elérhető legmagasabb feszültség esetén másodpercenként 285.000 km., ami megközelíti a fény terjedési sebességét.

A készülék részére Hamburgban külön épület emeltek, melynek fele a föld alatt van, azért, hogy a kisugárzás romboló hatását megakadályozzák. A páciensek csak a kisugárzó csövek végét fogják látni, hogy ezzel a készülék félemetes voltának kellemetlen pszichológiai hatását elkerüljék. A legközelebbi távolság, amelyről a besugárzás orvosilag alkalmazható, 14 cm. Ettől a készüléktől különösen a rákgyógyítás terén várnak nagy eredményeket.

Roosevelt tanulmányozta a Panama-csatorna védelmi rendszerét

Newyorkból jelentik: Roosevelt elnök a keddi napot egy torpedóromboló fedélzetén töltötte el és hosszasan tanulmányozta a Panama csatorna védelmi rendszerét. Az elnök nagy meglepődését fejezte ki az eddig végzett munkálatok felett és kijelentette, hogy a Panama-csatorna védműveit utoljára 1934-ben látogatta meg.

San Juan Portoricoból jelentik: Roosevelt elnök hír szerint nem az Atlanti Óceánon tér vissza Washingtonba. Erről az elhatározásáról kábeltáviratban értesítette Portorico kormányzóját, aki az Egyesült Államok elnökét meghívta Portoricoba. Az elnök lemondott erről a látogatásról.

SCALA mozi

csütörtöki szenzációs premierje
egy grandiózus cirkuszfilm, gyönyörű felvételekkel

Varieté

A főszerepekben

Paul Hörbiger, Hans Söhnker és Hertha Feiler

A legújabb híradó, rendkívüli felvételekkel a finn-orosz harcokról és a summai ütközetről. — Szerdán utoljára:

Az imádott bandita

Leütötte felesége csábítóját, amiért a bíróság egy évi fogházra ítélte

Szokatlan érdeklődés nyilvánult meg a temesvári büntetőtábla tegnapi tárgyalása iránt, amelyen a vádlott Surdan Petru munkás volt. A Gátalja községben lakó munkás az elmúlt év szeptember 24-én vasdoronggal agyonverte Don Lajos fogylaltarust, aki elcsábította tőle a feleségét. A vádlott tizenkét év előtt megnősült és a házasságból három leánya született. A házastársak éveken keresztül békésen éltek, de az elmúlt esztendőben felborult közöttük az egyetértés. Don Lajos kihasználta Surdan Petru távollétét és udvarolni kezdett az asszonynak, aki azt szívesen is fogadta. A férj, mint munkás Resicán dolgozott és csak kéthetenként ment haza, de mégis megtudta, hogy Don Lajos sokat forgolódik a felesége körül. Ezért megtiltotta az asszonynak, hogy Donnal szóba álljon, majd, amikor ez sem használt, megverte a feleségét. Az asszony erre öszszecsomagolt és elhagyta a férjét. Két hét múlva visszatért a községbe, de nem ment haza, hanem a testvérénél lakott. Surdan, akit elkeserített az asszony hűtlensége, végül is elhatározta, hogy elvállik feleségétől, aki beleegyezett a válásba és azután véglegesen elhagyta férjét és Don Lajoshoz költözött.

A két férfi szeptember 24-én véletlenül találkozott és rövid szóváltás után egymásra támadtak. Surdan egy vasdoronggal volt felszerelve, míg a csábító egy karót tépett ki az egyik fa melől. Surdan a vasdoronggal lecsapott Dona Lajos fejére, aki összeesett és meghalt. Emiatt került a büntetőtábla elé. A tanúkihallgatások befejezése után a perbeszéd hangzottak el. Lintia Liviu dr. védő utalt arra, hogy Don Lajos tönkretette a vádlott családi életét és az emiatt érzett elkeseredés vezette a halálos végű összecsapáshoz. Azután az eny-

hítő körülményekre hívta fel a bíróság figyelmét. A büntetőtábla Lambriño-tanácsa az enyhítő körülmények figyelembevételével egy évi fogházra ítélte a vádlottat.

A londoni tengernagyi hivatal több angol hajó elsüllyesztését jelenti

Még mindig nem simultak el az Altmark-incidens körüli hullámok. — Mit látott Eden Egyiptomban. Harcok a nyugati fronton

Londonból jelentik: A tengernagyi hivatal jelenti, hogy az a kőolajszállító hajó, amelyet az Atlanti Óceán északi részén legújabbán egy német tengeralattjáró megtorpedózott és ennek következtében kettévágott, az Imperial 6022 tonnás hajóval azonos. Vasárnap a hajó legénységéből negyvenkettőt sikerült megmenteni.

Londoni hivatalos jelentés szerint az ellenség az elmúlt héten

öt angol és 15 semleges hajót süllyesztett el 86 ezer 77 tonna tennatartalommal. Ezek közül 39 ezer 276 tonna angol és 46 ezer 801 tonna semleges hajótér süllyedt el.

A Reuter-ügynökség mértékadó helyről úgy értesült, hogy a 12 ezer 360 tonnás Sultan Star és a Gretafield nevű 10 ezer tonnás angol hajók, amelyeket az elmúlt héten német tengeralattjárók elsüllyesztettek, nem voltak hadihajók kíséretében.

Ugyancsak az angoi fővárosból érkezett jelentés arról számol be, hogy a múlt héten elsüllyesztett semleges hajók között nem szerepel a 3396 tonnás Wilja nevű finn hajó, amely robbanás következtében pusztult el és a 4297 tonnás Sangstad nevű norvég gőzös. A Wilja legénységét megmentették, míg a norvég hajóról 28 tengerészt és egy utast sikerült partra szállítani. (Rador.)

Londonból jelentik: Bell kapitány, az Exeter angol cirkáló parancsnoka kedden kihallgatáson jelent meg György királynál, aki Bell kapitányt kiöntette és előléptette. (Rador.)

A SEMLEGESEK NE BUJJANAK SPANYOLFAL MÖGÉ . . .

Bernből jelentik: A Havas-ügynökség közli: Az Altmark esetével kapcsolatos elkeseredett sajtóhíberü valódi oka mind nyilvánvalóbbá válik azoknak a híreknek nyomán, amelyeket a svájci sajtó Bernből kapott. A Baseler Nachrichten berlini jelentése arról számol be, hogy a németországi semleges körökben az a vélemény alakult ki, hogy Németország minden áron igazolni kívánja a világ előtt azt a támadást, amelyet Anglia ellen kezd meg és amelyben minden

rendelkezésére álló eszközt fel fog használni. Ezen kívül

meg akarja félemlíteni a semlegeseket és így akarja megszüntetni összeköttetéseiket Angliával.

A Lokalanzeiger már meg is kezdte a megfélemlítési akciót és közli, hogy a nemzeti szocializmusnak mi a véleménye a totális semlegességről. Nem akarjuk — írja a lap — hogy a semlegesek a hivatalos „spanyol fal” mögé bujjanak és eközben magánszemélyek mindenféle sértéseket kövessenek el Németországgal szemben. (Rador.)

A FRANCIA ÉS ANGOL SAJTÓ A SEMLEGESEK MEGSZEGÉSEVEL VADOLJA NORVÉGIÁT

Az angol sajtó tovább foglalkozik az Altmarkkal kapcsolatos incidenssel és azzal, hogy a norvég kormány megszegte a semlegeségi jog szabályait.

Egyes lapok szerint a brit hadihajó közbelépése figyelmeztetés volt arra nézve, hogy Anglia nem fogja tovább tűrni a norvég vizek semlegességének a németek általi megsértését. (Rador.)

A keddi francia lapok továbbra is az Altmark ügyével és a skandináv-államok semlegességének kérdésével foglalkoznak. A Petit Parisien azt írja, hogy a norvég területiális vizeket régóta folyósóként használják, amelyen a német gőzösek bántatlanul közlekedhetnek. Ez a körülmény

nem mondható szigorú semlegességnek.

Léon Blum a Populaireben azt kérdezi, hogy milyen magatartást tanúsítana Svédország és Norvégia, ha a szövetséges kormányok a genfi határozatok értelmében Finnország közvetlen segítségét kérnék tőlük. A L'Oeuvre szerint Berlin azt a célt követi, hogy felmondja a tengeralattjáró háború ügyében Londonban létrejött egyezményt, amit az ellenségeskedések kezdete óta amúgy is lábbal tiport. (Rador.)

Amit gyermekkorban megszokunk, az később természetté válik.

A gyermekek nem ismerik még az elhanyagolt fogápolásnak a következményeit. Sajnos azonban a következmények miatt sokszor ártatlanul szenvednek, ha fiatal életüket a fogfájás elkeseríti. A gondos anyának ezért idejében azzal kell törődnie, hogy gyermekei fogait naponta CHLORODONT fogpasztával tisztítsák, mert az egészséges tejfogak előfeltételei a későbbi ép fogaknak. A CHLORODONT fogpaszta előnye, mikroszkopikus finomsága összeállítás és folséges mentolos íze, amely nem teszi ellenszenvéssé a gyermekeknek a fogtisztítást.

Chlorodont fogpaszta

A NORVÉG KÜLÜGYMINISZTER NYILATKOZATA

Oslóból jelentik: Koht norvég külügyminiszter a kamarában beszédet mondott és többek között ezeket jelentette ki:

— Az angol torpedóromboló súlyosan megsértette Norvégia semlegességét azzal a tettel, amellyel az Altmark német hajót megtámadta. Ez a hajó a német birodalom szolgálatában állott, a haditengerészet szolgálatában, így a nemzetközi törvények értelmében hadihajónak tekintendő.

Az Altmark Trondheimnél február 14-én érkezett a norvég felségvizekre, ahol egy norvég torpedóhajó feltartóztatta és parancsnoka engedélyt kért a hajó megvizsgálására. A német hajó parancsnoka az engedélyt megadta. A hadihajók nem kötelesek magukat alávetni a vizsgálatnak és a norvég haditengerészet képviselőjének csak az a joga, hogy megállapíthassa, miszerint azonos-e a hajó azzal, amit kapitánya állít. Erről a norvég tengerésztszít meggyőződött, miután a hajó iratait átvizsgálta.

A norvég parlament egyhangúan magáévátette Koht külügyminiszter nyilatkozatát az Altmark ügyében. (Rador.)

ROOSEVELT NEM VÁLLALJA A DÖNTŐ-BÍRÓ SZEREPÉT

A Havas-ügynökség jelenti: A norvég sajtó befolyásolni kívánja Roosevelt elnököt, hogy

CORSO mozgó

CSAK KÉT NAPIG!
SZERDÁN ÉS CSÜTÖRTÖKÖN!

Oronavirágzás

JEANETTE MACDONALD

és

NELSON EDDY-vel

a főszerepben

100% németül beszélő film. — Szenzációs Paramount-híradó premier. — Délután 3 órakor 17 leies helyárak

Legközelebb műsorra kerül:

Huckleberry

finn kalandjai

a főszerepben MICKEY ROONEY-vel

Perlodont

FENERITI A FOGAKAT ÉS ILLATOSITJA A SZAJÁT

vállalja a döntőbírói szerepet az Altmark ügyében. Mértékadó amerikai körökben az a vélemény alakult ki, hogy az Egyesült Államoknak nem szabad beleavatkoznia ebbe a rendkívül komplikált problémába, mert érdekei ezt nem kívánják. (Rador.)

Hágából jelentik: A Berlingske Tidende berlini tudósítója közli, hogy az Altmark ügyében a német birodalom által bevezetett vizsgálat rövidesen befejeződik és a német kormány fontos nyilatkozatot fog tenni. E nyilatkozat tartalmáról azonban még semmi sem szivárgott ki, de azt hiszik, hogy inkább politikai, mint katonai jelentőségű lesz. (Rador.)

EDEN BESZÁMOL EGYIPTOMI TAPASZTALATAIRÓL

Londonból jelentik: Eden dominiumügyi miniszter Egyiptomból való visszatérése után a következő nyilatkozatot tette az újságírók előtt:

— Mély benyomást gyakorolt reám az ausztráliai és újzeelandi csapatok csodálatos magatartása. Ezek a katonák éppen olyan ragyogó sikereket fognak elérni, mint a 25 évvel ezelőtiek. Megérkezésük kitűnő benyomást keltett Középkeleten és az egész világon, mert ismét beigazolódtott a brit birodalom egysége. Hasonlóképpen nagy meglepéssel láttam az egyiptomi szövetségesünkkel való hű együttműködést.

Az egyiptomi közvélemény tudatában van

annak, hogy Egyiptom sorsa össze van kötve a miénkkel.

Minden okunk megvan arra, hogy elismeréssel viseltessünk azokkal az áldozatokkal szemben, amelyeket Egyiptom hozott. (Rador.)

AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK ANGOL GYARMATOKRÓL IMPORTÁLNAK ÁRÚT OROSZORSZÁGBA

Newyorkból jelentik: A Newyork Journal közli, hogy az angol kormány tiltakozott Washingtonban a Szovjet-Oroszországnak történt kaucauk- és olajeladások miatt. A brit kormány tiltakozásában hangsúlyozza, hogy

ezeket a cikkeket az Egyesült Államok angol gyarmatokról importálják, hogy azokat Oroszország tovább szállítja Németországba. (Rador.)

KISEBB CSATÁROZÁSOK A NYUGATI FRONTON

A francia hadvezetés február 20-án kiadott jelentése így hangzik: Niedtől keletre az ellenség egyik támadási kísérlete meghiúsult. A front többi szakaszain gyenge tevékenység volt.

A német hadijelentés ezeket mondja: Busendorftól délkeletre francia területen egy felderítő különítmény megsemmisített egy teherautót 20 francia katonával együtt. A légi haderő felderítő repüléseket végzett az Északi-tengeren. (Rador.)

Sikerült a finneknek megállítani az orosz offenzívát

A finn hadsereg jelentős győzelmet aratott Finnország nem számíthat Svédország segítségére

Londonból jelentik: A Reuter-ügynökség katonai szakértője a következőkben számol be a finnországi harcokról:

A finnországi harcok képe fokozatosan, de ugyanakkor láthatóan változik. A négyoldali nyomás, amely a finnekre nehezedett, vesztett erejéből. A finn csapatok a 18. orosz hadosztályt megsemmisítették. Egy másik orosz hadosztályt a Ladoga-tétől északra a finnek körülfarták és már harcra készen tekinthető. Kumo környékén a finnek szétszórták az 54. orosz hadosztályt és helyzetük annyira megjavult, hogy újabb csapatokat küldhettek a Mannerheim-vonalba.

Ugyancsak a Reuter közli Stockholmból, hogy a 164. orosz hadosztály is válságos helyzetbe került. Ezt a hadosztályt a finnek már régebbi idő óta körülfarták és egy kisebb finn egységnek sikerült feltartóztatnia mindaddig, amíg a 18. orosz hadosztályt szétverő finn csapatok megérkeznek. Ez a fényes és nagy finn győzelem Woldemar Haglund tábornok személyéhez fűződik, aki kései természetű ember, szemüveget visel és az ember inkább nézhetné tanítónak, mint kiváló katonatisztnek. (Rador.)

MOSZKVA SIKERES ELŐNYOMULÁST JELENT

Moszkvából jelentik: A leningrádi katonai körzet hadijelentése ezeket tartalmazza: A karéliei felsziget az orosz csapatok offenzívája tovább tart és eredményesen fejlődik. Csapatunk nyomása alatt az ellenség a bjorkői erőd-vonalat elhagyta. Elfoglaltuk a rionsari szigetet, amely öt kilométerre van nyugatra a Juhanes szigettől. A tengerparti vasút mentén a humoloi és a lahtemakvosi állomásokat elfoglaltuk. Az arcvonal többi szakaszain semmi jelentősebb változás nem történt. Az orosz légi haderő erőlyesen bombázta az ellenséges csapatokat és katonai célpontokat.

A légiharc során 14 ellenséges repülőgépet lelőttek. (Rador.)

A Német Távirati Iroda jelentése szerint az orosz csapatok támadása a Finn-öböl partvidéke mentén jól halad előre. Az orosz csapatok egészen közel vannak már Viipurhoz és birtokukban tartják a karéliei felsziget nyugati részét.

A finnek nem tarthatják magukat a keleti részen húzódó Mannerheim-vonalban,

mert háttámadásnak vannak kitéve. A finn hadvezetés igyekszik kivonni a Mannerheim-vonal keleti részéből a csapatokat. (Rador.)

Helsinki-ből jelentik: A helsinki rádió tegnap este bejelentette, hogy az összes 9—18 év közötti fiatalokat mezőgazdasági munka céljából mozgósítják. (Rador.)

Brüsszelből jelentik: Valamennyi belga lap közli a belga távirati irodának azt a londoni értesülését, amely szerint Angliából 400 repülőgépet küldenek Finnországba. (Rador.)

BOMBAZÁPOR HULLOTT VIIPURIRA.

Helsinki-ből jelentik: Hétfőn este a karéliei fronton szovjet csapatok felvették az érintkezést a finn csapatokkal. Számos szovjet repülőosztag többször bombázta Viipuri városát.

A finn fővárosban kedden délelőtt 10 és déli egy órakor légi riadót rendeltek el. Ellenséges repülőgép azonban nem jelent meg a főváros felett. (Rador.)

A szállítmánybiztosítási díjak drágulására számítanak az egész világon

Minden jel — különösen az angol és olasz hírlapjelentések — arra mutatnak, hogy a szállítmánybiztosítás az egész vonalon meg fog drágulni és pedig nemcsak a háború által veszélyeztetett zónában, hanem a békés vidékeken is.

A háborús feszültség ugyanis az összes tengeren túlfeszített helyzetet teremtett. A rendelkezésre álló hajóteret nemcsak a háborús zónák, hanem a távoli világteengereken is igényeznek minél jobban kihasználni. A hajókat túlterhelik és annyi árút zsúfolnak a rakodótérbe, amennyit csak lehet. Ezenfelül siettetik a hajókat, alig rakták ki valamelyik tengerjáróból az árút, máris újra megrakják és küldik tovább. Ennek a túlfeszített tempónak az a következménye, hogy nincs idő a hajók karbantartására. A hajók állapota tehát egyre romlik,

a biztosítók kockázata ezzel párhuzamosan emelkedik.

GUSZTAV SVÉD KIRÁLY BEJELENTETTE, HOGY SVÉDORSZÁG NEM SEGITHETI A FINNEKET.

Stockholmból jelentik: A tegnapi minisztertanácson Gusztáv svéd király az alanti nyilatkozatot tette:

— Az a kívánságom, hogy a svéd nép előtt kifejtsem azt a nehéz és felelősségteljes helyzetet, amelyben ebben az órában vagyunk. Úgy ítélem, hogy elsőrendű kötelességem országunkat a lehető legtávolabb távoltartani attól a vésszes összeütközéstől, amely ma világszerte dühög. Ezért a kormány és a parlament teljes hozzájárulásával tettük meg semlegességi nyilatkozatunkat. A legnagyobb csodálattal figyelem a finnek hősies küzdelmét. Ez a nemzet testvérünk és tülerővel áll szemben. Svédország elejétől fogva arra törekedett, hogy önkéntesek küldésével és más úton is segítségére siessen a testvérnemzetnek, de

már az első órában közöltem a finnekkel, hogy sajnálatunkra, nem számíthatnak Svédország katonai segítségére.

Szomorú szívvel és érett megfontolás után arra a meggyőződésre jutottam, hogy a jelenlegi helyzetben ezt az álláspontot továbbra is fenn kell tartani. Meggyőződésem, hogy ha Svédország ma Finnország érdekében közbelépne, ez az a kockázattal járna, hogy nemcsak a Szovjettel keverednénk háborúba, hanem beleszóródna a nagyhatalmak között folyó háborúba is. Ilyen felelősséget nem vállalhattam magamra.

Ilyen eshetőségek bekövetkeztekor lehetetlen volna számunkra segítséget nyújtani és még azt sem adhatnánk, ami igen jelentős segítség ma és amelyre továbbra is teljes lelkünkben hajlandók vagyunk.

Svédország életérdekei, becsülete és a béke azok a célok, amelyek állandóan szemem előtt lebegnek. Isten segítségével remélem, hogy tovább haladhatunk azon az úton, amelyen elindultunk és elkerülhetjük egy szerencsétlen háború minden nyomorúságát. A svéd nép számos bizonyítékát adta bizalmának és hűségének. Ezért tiszta szívemből remélem, hogy a nehéz helyzetben népem megérti ezt a törekvést és jóváhagyja azt, amit eddig tettünk. (Rador.)

SVÁJC ROKONSZENVE A FINNEK MELLETT.

Bernből jelentik: A svájci nemzeti tanács februári ülészakát Finnország melletti tüntetéssel nyitották meg. Stechl, a nemzeti tanács elnöke kijelentette, hogy Finnország minden időkre dicsőséges példáját mutatta annak, hogy mire képes egy nemzet, ha tényleg elhatározza magát állami függetlenségének és nemzeti vagyónának megvédelmezésére. (Rador.)

Newyorkból jelentik: A Hoover elnöke alatti finn segélyző bizottság elhatározta, hogy albizottságot küld ki, amely az összegyűjtött alaphoz a polgári lakosság és a hadsereg számára szükséges cikkeket bevásárolja. (Rador.)

AZ ÉSZAKI ÁLLAMOK KÜLÜGYMINISZTEREINEK TANÁCSKOZÁSA.

Kopenhágából jelentik: A dán, svéd és norvég külügyminiszterek tanácskozásának időpontját február 24. és 25-ben állapították meg. Az értekezlet Kopenhágában lesz. Megvizsgálják a háború következtében előállott összes kérdéseket és az általános helyzetet. (Rador.)

A közvetlen háborús kockázaton kívül tenet megnövekedett veszteség-koeficienssel kell számolni a háború által közvetlenül nem érintett vizeken is. Ez pedig okvetlenül a hajóbiztosítási díjak megrágulására fog vezetni az egész világon.

Ugyanez áll azonban a szárazföldi szállításokra is. A vasutakon is megfeszített erővel szállítják az árucikkeket a világ minden részébe. A szerelvényeket túlszűfoltják és egyre kevesebb időt fordítanak a karbantartásra. Ugyanakkor igen sok nem hadviselő országban is kevésbé gyakorolt emberek látják el a forgalmi teendőket, mert a fiatal erők színe-javát behívták katonai szolgálatra. A baleseti koeficiens tehát szárazföldön is nagyobb, úgyhogy a szárazföldi szállítmányozási díjak emelkedésére is számítani kell.

Sok millió lei értékű bejelentetlen devizát találtak Max Auschnitt lakásán

Óriási érdeklődés mellett folyik az iparmágnás bünperének tárgyalása Miképpen alakult meg a Cepi-vállalat. — Auschnitt tagadja, mintha megkárosította volna a Resicát

Bucurestiből jelentik: Óriási érdeklődés mellett folyik a fővárosban Max Auschnitt, a Resica-művek egykori hatalmas urának devizacsatlási bünpere. Az iparmágnás ügye néhány hónappal ezelőtt nemcsak az országban, hanem a külföldön is nagy szenzációt keltett. Így azután érthető, hogy a tárgyalást felfokozott érdeklődés előzte meg és akárcsak a nagy gyilkossági bünpernek alkalmával, ezúttal is „telt ház” előtt felel Max Auschnitt azokra a vádpontokra, amelyeket ellene felsorakoztattak.

A tárgyalás első és második napja Max Auschnitt vallomásával telt el.

A második tárgyalási napon folytatták Max Auschnitt kihallgatását.

Elmondja, hogy 1929-ben a Resica-művek legjelentősebb részvényesei, akik egyben legnagyobb hitelezői is voltak, még pedig a Banca Românească, a Banca de Credit Român, a Kredit-Anstalt, stb. rádöbbenek, hogy az üzem súlyos nehézségekkel küzd. Ekkor kéri fel őt, hogy vegye át az üzem vezetését.

— Én leköszönök a Titán-Nadrág-Kalán művek vezérigazgatói tisztségéről és a Resica-művek ügyvezető igazgatója leszek. Azonnal takarékosági intézkedéseket foganatosítok. Csökkentem a felesleges személyzet számát, leszállítom a fizetéseket — közöttük elsősorban a saját fizetésemet — és 70 százalékkal kisebb havi járandóságot veszek fel, mint elődeim. 1931-ben bekövetkezik a Kredit-Anstalt — a Resica egyik legjelentősebb részvényesének és hitelezőjének — bukása. Óvintézkedéseket teszek, nehogy

a Resica részvényei idegen — konkurrens német iparvállalatok — tulajdonába kerüljenek

és az üzem egész vezetőségével egyetértésben új pénzcsoportok felé tájékozódok. A részvények egy részét a Malaxa és az én vezetésem alatt álló román pénzcsoport, másik részét a Steg osztrák társaság (a Kredit-Anstalt hitelezője) és egy angol tőkecsoport veszik át. 1934-ben a részvények többségi csoportja, a Steg-társaság, látván a zavaros ausztriai viszonyokat, elhatározza, hogy működését egy semleges államba teszi át és székhelyét Monacóba költözteti, ahol „Cepi-társaság” név alatt alakul át.

A „Cepi” ilyenformán fő részvényese lett a Resicának.

1931-ben az államvasutak 7 százalékos külföldi járadékkötvénnyel fizeti ki a Resicának fennálló, mintegy 10 millió francia frank értékű tartozását. 1935-ben viszont a Resicának kellett volna 35 millió franknyi kamatot fizetnie a „Cepi”-nek. Nehogy a kamattartozások miatt végrehajtsák a Resicát, elzalogosítottam a fenti külföldi járadékkötvényeket a Cepinél. 1937-ben a Cepi felajánlja, hogy 60.000 fontsterlingért pénz-zé teszi a járadékkötvényeket. Bár ezeknek a kötvényeknek értéke a Resica könyveiben csak 47.000 fontsterlinget képviselt — tehát eladása mintegy 30 millió leies nyeresémet jelentett volna, a Resica másik ügyvezető igazgatója mégis ellenezte ezt a megoldást és a vállalat elutasítja az ajánlatot. Én 1939. augusztus 18-án beadtam lemondásomat a Resica igazgatói tisztségéről.

Auschnitt ezután a másik vádpont ellen védekezik és

tiltakozik az ellen, hogy a Resicát megakadályozta a fegyvergyártásban.

Tiltakozik az ellen is, hogy az ócskavas elosztásánál a Titán-Nadrág-Kalánt részesítette volna előnyben és állítása szerint a vasúttól beszerzett legjobb és legolcsóbb ócskavasak nagyrészét a Resicának juttatta, úgyhogy a Titán-Nadrág-Kalán külföldről volt kénytelen sokkal drágábban beszerezni ócskavasát. Nem felel meg a valószínűségnek, hogy fegyverkezési célokra 300.000 font sterlinget csalt volna ki a Nemzeti Banktól. Nem tulajdonította el a Resica devizáit, sőt, ő intézte el, hogy a Titán-Nadrág-Kalán 250 millió kölcsönt nyújtson a Resicának. Tiltakozik a továbbiakban az okirathamisítás vádjá ellen. Külföldi vagyona nézve kijelenti, hogy azt nem a Resica devizáiból szerezte, hanem külföldi vállalatoknál lévő érdekeltségei felől kapta.

A vádlott tulajdonképpen védekezése ezzel véget is ér. Végül még elmondja, hogy családja jelenleg Biarritzban van, ahová 15 éven át ő is minden évben elment. Azért hagyta őket Biarritzban, hogy ne lássák itthoni vergődését. Ennek ellenére családja a napokban elindult hazafelé.

A második tárgyalási napon több alkalommal is heves vita fejlődött ki a védelem és a vádhatóság képviselője között. Így elsősorban azt kifogásolták a védőügyvédek, hogy a tárgyalások időpontját csak a délutáni órákra tűzték ki és így egyéb hasonló természetű kötelezettségeiknek nem tudnak eleget tenni. Másodszor akkor keletkezett hevesebb szócsata a vád és védelem között, amikor az elnök egyik kérdésére a vádlott hosszabb előadásba akar kezdeni, az elnök azonban figyelmezteti, hogy egészen röviden válaszoljon. A védőügyvédek tiltakoznak a részletes vallomástétel megakadályozása miatt. A vitába beleszól az ügyész is, végül az elnök utasítására a vádlott megadja a szükséges felvilágosításokat. Ezután ugyancsak Nicoresteanu elnök kérdésére közli, hogy a Metal Unit vállalatnál ő 75.000 részvénnyel, Edgar nevű fivére 55.000, a Cepinél ő 5500, Curt Frenkel nevű sógora a Metal Unitnél 5—6000, a So-comet-vállalatnál ő és fivére a részvények egy-egyedével, a Gabi Goldenberg-vállalatoknál a 100 milliós tőkéből ő és fivére összesen 7500 részvénnyel és végül a Magazinele Unite-nél 5000 részvénnyel rendelkezett.

Báncsu ügyész: A vizsgálóbíró által folytatott házkutatások során egy aktatászkát találtak — amelynek helyét naponta változtatják, nehogy a hatóságok kezébe kerüljön — a melyben a Resica tulajdonát képező különböző okmányok és devizák voltak.

Vádlott: Ezek nem a Resica, hanem az én tulajdonaim voltak.

Ügyész: Hogyan jutott a vádlott ezekhez az aktákhoz?

Vádlott: Ezek az okmányok csupán az általam készített másolatok voltak azokról az írásokról, amelyeket a Cepinek küldöttem, a magam igazolására.

Ügyész: És a devizák? Hogy a vádlott emlékeztet felfrissítem, közlöm, hogy milyen devizákat találtak az aktatászkában: 30.000 francia frankot, 2000 svájci frankot, 400 dollárt és külön csomagolva még 2450 dollárt.

Vádlott: Ezek az én devizáim voltak. A saját tulajdonomat képezték.

Ügyész: Tudja azt, hogy ezekre a devizákra, amelyek tehát nem a Resica, hanem az ön tulajdonát képezték, a devizatorvény értelmében a Banca Natională jóváhagyása szükséges?

Vádlott: Erre a jóváhagyásra nem volt szükségem, mert nem utaztam külföldre.

Ügyész: Tudja a vádlott, hogy Aronovici, akivel együtt dolgozott, hamisításért hat évi fegyházbüntetést kapott Galatiban?

Összehívták a török legfőbb katonai tanácsot

Konstantinápolyból jelentik: A hadsereg legfelsőbb tanácsa kedden Csakmak tábornok, a nagyvezérkar főnökének elnökele alatt ülést tartott. A tanácsot minden évben egyszer összehívják és egy hétig ülészik.

A legutóbbi minisztertanácson elhatározták a kivételes nemzetvédelmi intézkedések törvényének

életbe léptetését. A törvény rendkívüli hatalommal ruházza fel a kormányt. A nemzetvédelmi tanács alapos vizsgálat tárgyává teszi a nemzetvédelemmel kapcsolatos fontos kérdéseket. Ismet Inonü elnök rövidesen ellátogat Törökország európai határára. (Rador.)

Este 2-3 szem Artin

Vádlott: Nem tudtam.

Ügyész: Igaz az, hogy amikor a Metal Unit nevű vállalatot megalakították, alaptőkéje 12 millió lei volt és ebből 11 és fél millió Edgar Auschnitt tulajdonát képezte?

Vádlott: Nem tudom. Nem emlékszem rá.

Ügyész: Nem tartja a vádlott különösen, hogy bizonyos adósságokért, vagy esedékes kamatokért a Cepinél ülő Max Auschnitt megfenyegette a Resicánál ülő Max Auschnittot.

Vádlott: A Resica kereskedelmi becsületének megóvásáról volt szó.

A kérdések valóságos pergőtüze után az ügyész bejelentette, hogy miután a vádlott elismerte, hogy az aktatászkában talált devizák az ő tulajdonát képezték, a devizatorvény 2., 12. és 22. szakaszai, valamint a devizaügyletekre vonatkozó 1925-ös minisztertanácsi napló, ezenkívül a devizatorvény 5-ik szakasza első bekezdése és végül a közvagyonról szóló törvény első szakasza értelmében újabb vádat emel Max Auschnitt ellen, aki a bejelentetlen devizákkal a közvagyon is megkárosította.

Az elnök a bejelentést tudomásul veszi, majd Auschnitt-hoz fordulva, megkérdezi, hogy erre vonatkozóan mit akar mondani.

Vádlott: A talált összegeket Neiger vette ki a páncélszekrényből. Azt hiszem, nincsen olyan ember Romániában, akinél hasonló devizákat ne találnának.

Melinte védőügyvéd tiltakozik az ezzel kapcsolatos kihallgatás folytatásától, azzal érvelve, hogy az ügyésznek nincsen joga a tárgyaláson újabb vádat emelni.

Hétfőn délelőtt kilenc órakor a szokásos délutáni tárgyalást megelőző külön tárgyalást tartottak, amelyen kizárólag a védelem által előterjesztett pergőtüze kifogásokat vitatták meg. Ezek a pergőtüze kifogások a következők:

1. Nem terjeszthető ki a vádirat olyan tényekre, amelyek már a vizsgálat során is ismereteseek voltak, de amelyekről a vádiratban nem esik említés.

2. A pert nem lehet a közvagyon védelméről szóló törvény alapján letárgyalni. Hasonlóképpen a védelem kérte annak megállapítását, vajjon a magánvád illetékes-e a vádlott vállalatának folytatására.

Elsőnek Vasilescu Notara védőügyvéd szólalt fel, aki kifogásolta, hogy a Resica-művek mint magánvadász szerepeljen a perben. A valóságban csupán kereskedelmi ügyletről van szó. Miután Vasilescu Notara ügyvéd kifejtette, hogy a Resica-művek miért nem vehet részt a magánvadászban, kérte a törvényszéket, hogy a Resica ne szerepeljen magánvadászként. A Resica-művek képviselőjében Haznavorean ügyvéd válaszolt a pergőtüze kifogásra, hangoztatva, hogy a kereskedelmi törvény 154-ik szakasza, amelyre a védőügyvéd hivatkozott, csak a magánjogi felelősségre vonatkozik, úgyhogy nem fogadható el olyan esetekben, amikor az ügyet büntető bíróság tárgyalja, mint a jelenlegi is és amelyben a Resica feljelentőként szerepel. Az elkövetett visszaélések következtében joga van kártérítést követelni. Dongoroz Vintila ügyvéd a Resica képviselőjében ugyanilyen értelemben beszélt.

CAPITOL MA A POLLO

A KANADAI BRIGÁD

Szenzációs színesfilm érdekes cselekménnyel. A főszerepekben: Dick Gloria Dickson, Gale Page

A sivatag éneke

Nagy német énekes film. A főszerepekben: ZARAH LEANDER és GUSZTAV KNUTH

Sok millió lei értékű bejelentetlen devizát találtak Max Auschnitt lakásán

Óriási érdeklődés mellett folyik az iparmágnás bűnperének tárgyalása Miképpen alakult meg a Cepi-vállalat. — Auschnitt tagadja, mintha megkárosította volna a Resicát

Bucurestiből jelentik: Óriási érdeklődés mellett folyik a fővárosban Max Auschnitt, a Resica-művek egykori hatalmas urának deviza-csalási bűnpere. Az iparmágnás ügye néhány hónappal ezelőtt nemcsak az országban, hanem a külföldön is nagy szenzációt keltett. Így azután érthető, hogy a tárgyalást felfokozott érdeklődés előzte meg és akárcsak a nagy gyilkossági bűnperek alkalmával, ezúttal is „telt ház” előtt felel Max Auschnitt azokra a vádpontokra, amelyeket ellene felsorakoztattak.

A tárgyalás első és második napja Max Auschnitt vallomásaival telt el.

A második tárgyalási napon folytatták Max Auschnitt kihallgatását.

Elmondja, hogy 1929-ben a Resica-művek legjelentősebb részvényesei, akik egyben legnagyobb hitelezői is voltak, még pedig a Banca Românească, a Banca de Credit Român, a Kredit-Anstalt, stb. rádöbbennek, hogy az üzem súlyos nehézségekkel küzd. Ekkor kéri fel őt, hogy vegye át az üzem vezetését.

— Én leköszönök a Titán-Nadrág-Kalán művek vezérigazgatói tisztségéről és a Resica-művek ügyvezető igazgatója leszek. Azonnal takarékosági intézkedéseket foganatosítok. Csökkentem a felesleges személyzet számát, leszállítom a fizetéseket — közöttük elsősorban a saját fizetésemet — és 70 százalékkal kisebb havi járandóságot veszek fel, mint elődeim. 1931-ben bekövetkezik a Kredit-Anstalt — a Resica egyik legjelentősebb részvényesének és hitelezőjének — bukása. Övintézkedéseket teszek, nehogy

a Resica részvényei idegen — konkurrens német iparvállalatok — tulajdonába kerüljenek

és az üzem egész vezetőségével egyetértésben új pénzcsoportok felé tájékozodom. A részvények egy részét a Malaxa és az én vezetésem alatt álló román pénzcsoport, másik részét a Steg osztrák társaság (a Kredit-Anstalt hitelezője) és egy angol tőkecsoport veszik át. 1934-ben a részvények többségi csoportja, a Steg-társaság, látván a zavaros ausztriai viszonyokat, elhatározza, hogy működését egy semleges államba teszi át és székhelyét Monacóba költözteti, ahol „Cepi-társaság” név alatt alakul át.

A „Cepi” ilyenformán fő részvényese lett a Resicának.

1931-ben az államvasutak 7 százalékos külföldi járadékkötvénnyel fizeti ki a Resicának fennálló, mintegy 10 millió francia frank értékű tartozását. 1935-ben viszont a Resicának kellett volna 35 millió franknyi kamatot fizetnie a „Cepi”-nek. Nehogy a kamattartozások miatt végrehajtsák a Resicát, elzalogosítottam a fenti külföldi járadékkötvényeket a Cepinél. 1937-ben a Cepi felajánlja, hogy 60.000 fontsterlingért pénzzé teszi a járadékkötvényeket. Bár ezeknek a kötvényeknek értéke a Resica könyveiben csak 47.000 fontsterlinget képviselt — tehát eladása mintegy 30 millió leies nyeresémet jelentett volna, a Resica másik ügyvezető igazgatója mégis ellenezte ezt a megoldást és a vállalat elutasítja az ajánlatot. Én 1939. augusztus 18-án beadtam lemondásomat a Resica igazgatói tisztségéről.

Auschnitt ezután a másik vádpont ellen védekezik és

tiltakozik az ellen, hogy a Resicát megakadályozta a fegyvergyártásban.

Tiltakozik az ellen is, hogy az ócskavas elosztásánál a Titán-Nadrág-Kalán részesítette volna előnyben és állítása szerint a vasúttól beszerzett legolcsóbb és legjobb ócskavasak nagyrészét a Resicának juttatta, úgyhogy a Titán-Nadrág-Kalán külföldről volt kénytelen sokkal drágábban beszerezni ócskavasát. Nem felel meg a valóságnak, hogy fegyverkezési célokra 300.000 font sterlinget csalt volna ki a Nemzeti Banktól. Nem tulajdonította el a Resica devizáit, sőt, ő intézte el, hogy a Titán-Nadrág-Kalán 250 millió kölesönt nyújtson a Resicának. Tiltakozik a tolvábbiakban az okirathamisítás vádjá ellen. Külföldi vagyonára nézve kijelenti, hogy

azt nem a Resica devizáiból szerezte, hanem külföldi vállalatoknál lévő érdekeltségei fejében kapta.

A vádlott tulajdonképpen védekezése ezzel véget is ér. Végül még elmondja, hogy családja jelenleg Biarritzban van, ahová 15 éven át ő is minden évben elment. Azért hagyta őket Biarritzban, hogy ne lássák itthoni vergődését. Ennek ellenére családja a napokban elindult hazafelé.

A második tárgyalási napon több alkalommal is heves vita fejlődött ki a védelem és a vádhatóság képviselője között. Így elsősorban azt kifogásolták a védőügyvédek, hogy a tárgyalások időpontját csak a délutáni órákra tűzték ki és így egyéb hasonló természetű kötelezettségeiknek nem tudnak eleget tenni. Másodszor akkor keletkezett hevesebb szócsata a vád és védelem között, amikor az elnök egyik kérdésére a vádlott hosszabb előadásba akar kezdeni, az elnök azonban figyelmezteti, hogy egészen röviden válaszoljon. A védőügyvédek tiltakoznak a részletes vallomástétel megakadályozása miatt. A vitába beleszól az ügyész is, végül az elnök utasítására a vádlott megadja a szükséges felvilágosításokat. Ezután ugyancsak Nicoresteanu elnök kérdésére közli, hogy a Metal Unit vállalatnál ő 75.000 részvénnyel, Edgar nevű fivére 55.000, a Cepinél ő 5500, Curt Frenkel nevű sógora a Metal Unitnél 5—6000, a Somcomet-vállalatnál ő és fivére a részvények egyenyedével, a Gabi Goldenberg-vállalatoknál a 100 milliós tőkéből ő és fivére összesen 7500 részvénnyel és végül a Magazinele Unite-nél 5000 részvénnyel rendelkezett.

Bănescu ügyész: A vizsgálóbíró által lefolytatott házkutatások során egy aktatászkát találtak — amelynek helyét naponta változtatják, nehogy a hatóságok kezébe kerüljön — a melyben a Resica tulajdonát képező különböző okmányok és devizák voltak.

Vádlott: Ezek nem a Resica, hanem az én tulajdonaim voltak.

Ügyész: Hogyan jutott a vádlott ezekhez az aktákhoz?

Vádlott: Ezek az okmányok csupán az általam készített másolatok voltak azokról az írásokról, amelyeket a Cepinek küldöttem, a magam igazolására.

Ügyész: És a devizák? Hogy a vádlott emlékezetét felfrissítem, közlöm, hogy milyen devizákat találtak az aktatászkában: 30.000 francia frankot, 2000 svájci frankot, 400 dollárt és külön csomagolva még 2450 dollárt.

Vádlott: Ezek az én devizáim voltak. A saját tulajdonomat képezték.

Ügyész: Tudja azt, hogy ezekre a devizákra, amelyek tehát nem a Resica, hanem az ön tulajdonát képezték, a devizatörvény értelmében a Banca Natională jóváhagyása szükséges?

Vádlott: Erre a jóváhagyásra nem volt szükségem, mert nem utaztam külföldre.

Ügyész: Tudja a vádlott, hogy Aronovici, akivel együtt dolgozott, hamisításért hat évi fegyházbüntetést kapott Galatiban?

Összehívták a török legfőbb katonai tanácsot

Konstantinápolyból jelentik: A hadsereg legfőbb tanácsa kedden Csakmak tábornok, a ügyvezérkar főnökének elnökele alatt ülést tartott. A tanácsot minden évben egyszer összehívják és egy hétig ülésezik.

A legutóbbi minisztertanácson elhatározták a kivételes nemzetvédelmi intézkedések törvényének

Este 2-3 szem Artin

Vádlott: Nem tudtam.

Ügyész: Igaz az, hogy amikor a Metal Unit nevű vállalatot megalakították, alaptőkéje 12 millió lei volt és ebből 11 és félmillió Edgar Auschnitt tulajdonát képezte?

Vádlott: Nem tudom. Nem emlékszem rá.

Ügyész: Nem tartja a vádlott különösen, hogy bizonyos adósságokért, vagy esedékes kamatokért a Cepinél ülő Max Auschnitt megfenyegette a Resicánál ülő Max Auschnittot?

Vádlott: A Resica kereskedelmi becsületének megóvásáról volt szó.

A kérdések valóságos pergőtüze után az ügyész bejelentette, hogy miután a vádlott elismerte, hogy az aktatászkában talált devizák az ő tulajdonát képezték, a devizatörvény 2., 12. és 22. szakaszai, valamint a devizaügyletekre vonatkozó 1925-ös minisztertanácsi napló, ezenkívül a devizatörvény 5-ik szakasza első bekezdése és végül a közvagyonról szóló törvény első szakasza értelmében újabb vádat emel Max Auschnitt ellen, aki a bejelentetlen devizákkal a közvagyonot is megkárosította.

Az elnök a bejelentést tudomásul veszi, majd Auschnitthoz fordulva, megkérdezi, hogy erre vonatkozóan mit akar mondani.

Vádlott: A talált összegeket Neiger vette ki a páncélszekrényből. Azt hiszem, nincsen olyan ember Romániában, akinél hasonló devizákat ne találnának.

Melinte védőügyvéd tiltakozik az ezzel kapcsolatos kihallgatás folytatásától, azzal érvelve, hogy az ügyésznek nincsen joga a tárgyaláson újabb vádat emelni.

Hétfőn délelőtt kilenc órakor a szokásos délutáni tárgyalást megelőző külön tárgyalást tartottak, amelyen kizárólag a védelem által előterjesztett pergátló kifogásokat vitatták meg. Ezek a pergátló kifogások a következők:

1. Nem terjeszthető ki a vádirat olyan tényekre, amelyek már a vizsgálat során is ismeretesek voltak, de amelyekről a vádiratban nem esik említés.

2. A pert nem lehet a közvagyon védelméről szóló törvény alapján letárgyalni. Hasonlóképpen a védelem kérte annak megállapítását, vajjon a magánvád illetékes-e a vádlott vállalatának folytatására.

Elsőnek Vasilescu Notara védőügyvéd szólalt fel, aki kifogásolta, hogy a Resica-művek mint magánvádló szerepeljen a perben. A valóságban csupán kereskedelmi ügyletről van szó. Miután Vasilescu Notara ügyvéd kifejtette, hogy a Resica-művek miért nem vehet részt a magánvádban, kérte a törvényszéket, hogy a Resica ne szerepeljen magánvádlóként. A Resica-művek képviselőtében Haznavorean ügyvéd válaszolt a pergátló kifogásra, hangoztatva, hogy a kereskedelmi törvény 154-ik szakasza, amelyre a védőügyvéd hivatkozott, csak a magánjogi felelősségre vonatkozik, úgyhogy nem fogadható el olyan esetekben, amikor az ügyet büntető bíróság tárgyalja, mint a jelenlegit is és amelyben a Resica feljelentőként szerepel. Az elkövetett visszaélések következtében joga van kártérítést követelni. Dongoroz Vintila ügyvéd a Resica képviselőtében ugyanilyen értelemben beszélt.

életbe léptetését. A törvény rendkívüli hatalommal ruhazza fel a kormányt. A nemzetvédelmi tanács alapos vizsgálat tárgyává teszi a nemzetvédelemmel kapcsolatos fontos kérdéseket. Ismét Inonu elnök rövidesen ellátogat Törökország európai határára. (Rador.)

CAPITOL MA A POLLO

A KANADA BRIGÁD

Szenzációs színesfilm érdekfeszítő cselekménnyel. A főszerepekben: Dick Foran, Gloria Dickson, Gale Page

A sivatag éneke

Nagy német énekes film. A főszerepekben: ZARAH LEANDER és GUSZTAV KNUTH

— **IDŐJÓSLAT:** A hőmérséklet csökkén, és az egész ország területén havazás várható. Délnyugaton a havazás után részben derült idő lehetséges.

— **A volt albán királyi pár Franciaországban telepedett le.** Versaillesből jelentik: Zog volt albán király és felesége, Geraldine királyné, kíséretükkel egyetemben a Pontoise mellett, Merysur Oise kastélyban telepedtek le. Ez a kastély régebben Segur grófné tulajdonát képezte. A volt albán uralkodópár hosszabb időt szándékozik tölteni ezen a birtokon. (Rador.)

— **Csökkent a német jegybank forgalma.** Berlinből jelentik: A német birodalmi bank február 15-én kiadott jelentése megállapítja, hogy a bankjegyek forgalma az utóbbi időben újból csökkent, úgy hogy elérte a 11 milliárd 230 millió márkát.

— **Lemondott Irak miniszterelnöke.** Bagdadból jelentik: Nury Pasa Szaid miniszterelnök benyújtotta lemondását, amelyet a király elfogadott. Az uralkodó megbízta a lemondott miniszterelnököt, hogy az új kormány megalakulásáig vezesse az ügyeket.

— **Vakmerő betörés Resitan.** Resitan a város szívében vakmerő betörést követtek el. A tettesek kifosztották a Bourne és Társa céget, amely a Singer-varrógépek ottani lerakata. Alkulccsal kinyitották a kaput, majd az üzletnek a kapubejárattól alól nyíló ajtaját. Magukkal vittek hétezer lei készpénzt, ezerkétszáz géptűt, különböző gépkalkatrézeteket és egy varrógépet. A rendőrség folytatja a nyomozást.

— **A ronati Haladó Kör közgyűlése.** A ronati Haladó Kör, amely 1913-ban történt megalakulása óta jelentős kulturális és társadalmi munkát végez, vasárnap, február 25-én délután három órakor a Raumholz-féle vendéglőben évi rendes közgyűlést tart. A közgyűlés megéjt az új vezetőség megválasztását is. Amennyiben három órakor a közgyűlés nem volna határozatképes, úgy azt négy órakor a megjelentek számára való tekintet nélkül megtartják.

— **Bombát dobta a vallásos tömegre.** Bombayból jelentik: A Reuter ügynökség jelentése szerint Sukkurban egy mohamedán vallásos felvonulás alkalmával bombát dobta a tömegre. Több személy meghalt, 17 megsébesült. Negyven személyt letartóztattak. A hatóságok rendelkezésre az egész körzetben tilos a lakosságnak a sötétség beállta után elhagyni házaikat.

— **Gazdag petróleumforrást találtak Abessziniában.** Rómából jelentik: A Stefani hírszolgálati ügynökség közli, hogy Mota és Adi Remoz Gondar közelében lévő vidékeken (Etiópiában) hatalmas kiterjedésű gazdag petróleumforrásokra bukkantak.

— **Borzalmas bosszú.** Turnu Severinből jelentik: State Totian 52 éves és Ion Boboc 25 éves grabovatul de josi lakosok rég óta haragos viszonyban voltak egymással. Tegnap veszekedés közben Boboc egy hatalmas késsel szívenszúrta ellenfelét, aki holtan esett össze. Ezzel a cselekedettel azonban nem elégedett meg, hanem elrohant haragosa házába és Totian két gyermekét lemészárolta, majd pedig eltűnt. A csendőrök üldözőbe vették és amikor utólrérték Boboc késével harakirit követett el. A gyilkost és a két gyermeket kórházba szállították.

Virág, fez, turbán a tavaszi kalapdivat uralkodó elemei

Párisból jelentik: Az elmúlt héten mutatták be az iránytadó cégek a legújabb tavaszi kalapdivatot.

— **Komoly időket élünk — konferálták be a divatdíktátorok a legújabb kalapokat, — de azért nem kell megijedni, mert az idei kalapdivat is tele van fantáziával és a kalapok nagyon távolostek az eredeti céltől, hogy az eső, hideg és nap ellen védjék a hölgyek arcát. A tavaszi kalapok anyaga néha posztó, de legtöbbször szalma és selyem. Vannak, akik kedvelik a szigorú, szolid angolos formát, a melyen szemrehűzött, lehajtottszélű, úgynevezett Nimród-kalapot, csupán élénk tolltűzökkel díszítik azt, de a legtöbb nőnek a háborús idők ellenére is tetszenek a kicsi fantázia-kalapok, amelyeket már igazán csak a fantázia nevezhet kalapnak, mert tulajdonképpen: „fejdíszek”.**

A legtöbbje apró virágokból összerakott kis tok, amelyre fátyolt vet viselője. Nagy divat lesz a bosnyák fezhez hasonló, szalagokból összeállított kalap, amelyet erősen szemre húzva viselnek a nők, hátul viszont erősen redőzött selyemszalag omlik a vállra. A turbán is rendüellenül tartja pozícióját. Nagyon kellemes viselet úgy a sporthoz, mint utazáshoz, de a puha jersey turbánokat köpenyhez is, délelőtti angol ruhákhoz is egyaránt viselik a divatos nők.

Egyes gyárak olyan finom vászonanyagot gyártanak a nyári turbánokhoz, hogy valóságos csipkeanyagoknak tűnik. Délután öt óra utáni látogató-toaletthez csak a virágos kalap a divat. Csúszan idős hölgyek számára helyettesítik a virágokat szalaggal, de akkor is nagy rózsákat formáznak belőle.

Az egyház és sirásói

Búzás Gerő dr. befejező előadása

Búzás Gerő dr. chji hitszónok tegnap este tartotta második, befejező világnézeti előadását a iosefini katolikus fiúiskola nagytermében. A nagyszámú hallgatóság ezúttal is élénk érdeklődéssel kísérte a kiváló egyházi szónok szavait, aki „Az egyház és sirásói az egyház kétezer éves története folyamán” címmel szövegezte a gonosznak az évszázadokon át folytatott harcáról a egyház ellen.

A jónak és rossznak ádáz küzdelmében, — kezdte előadását — az ember világtörténelmében az egyház elleni harc csak újabb fejezete volt a rossz kéréhetetlen küzdelmének a jó ellen. A leggrandiózusabb élethál-harc ez, amelyet az emberiség történelme a jó és rossz harcában felmutatott. Az egyház mint isteni alapítás, alaphivatásában kapta feladatát a sátni és erkölcsi rossz elleni harcra, míg másfelől lényegével járt az a törekvés, hogy az örök isteni és erkölcsi igazságokat az örök jó alapilléreit tisztán, biztosan és tévedés nélkül közvetítse az igazságra és a jóra ráhehezett emberi léleknek. Érthető tehát, ha a jónak ezen isteni alapítású fellegvárát, letéteményes egyházát olyan soha nem hallott ádáz dühvel támadta a sátni gonosz. A sátni támadás koncentrált ereje az erkölcsi javak isteni fellegvárát, hogy szétdúlja és megsemmisítse, hallatlan változatossággal és kegyetlenséggel folytatta. Az őskeresztény üldözések 300 esztendeje alatt a vérbefulladásokkal kezdte. És az egyház e szörnyű harcot fizikai fegyverek nélkül, tisztán az igazság és isteni kegyelem, a hit, a jó és a szeretet fegyverével harcolta végig, azzal a hallatlan történelmi sikerrel, amikor csak az egyház vérzett és mégis ellenfelei tüntek el a világ színpadáról. A keresztény vértanúk vére az egyház diadalmos életerejévé vált. A pogány római élet megszűnt és 325-ben, Nagy Constantín császár alatt, felrepült Krisztus keresztje Rómának, az örök városnak ormaira. A csatátvesztett sátni düh erre az egyházat más úton igyekezett ledöfni. Belső szétszakításokkal próbálta tervét keresztülvinni és létrehívta az ókor protestantizmusát, amelyet akkor arianizmusnak, nesztoralizmusnak, monofizitizmusnak stb. neveztek. Történelmi tény, hogy ez hihetetlen károkat okozott az egyháznak, raffinált körmönfontosságánál fogva talán súlyosabbat, mint a 300 éves keresztényüldözés. A gonosz az ez a koncentrált támadása új stratégiai fordulatot kap, amikor a világfejdelmek szívében a keresztény Róma iránt gögös féltékenységet szított. Már 726-ban Izauri Leó megszülte mint kitűnő sátni ágens a cezaropapizmust, amikor az állam vezetése mellett gögösen magának vindikálta az örök igazságok közlését, az erkölcsi rend útját, szóval az egyházi élet irányítását. Szorosan összefügg ezzel az 1054-ben bekövetkezett nagy keleti egyházszakadás, amely végzetesen megosztotta azt a keresztény egységet, amelyet Krisztus az „Egy akol és egy pástör” főpapi imájában olyan szívből könyörgött.

— A francia enciklopedisták a tudomány gögójében — folytatta az előadó — a gúnynak eszközeivel igyekeztek az egyházat sirba rántani. Hegeli vallásbölcselet és racionalizmus, szabadkóművesség és liberálizmus, anarchizmus és nihilizmus csak különböző formái voltak az egy és ugyanazon ősgonosz támadó lénynek. Napjainkban ennek új kiadása a bolsevizmus. Vérbefojtás és hitbeli megtévesztés, hatalmi vágy és gögös terpeszkedés, felizgatott vér és gyermekcipős tudomány, tömegdüh és egyéni fenyegetéskedés ezernyi raffinált változatban ásta sírját a kétezer esztendő isteni alapítású, sziklára épített egyháznak. De a pokol minden hatalmasága sem képes az egyházat sirba dönteni, mert az egyház felett ragyog a kirisztusi szó: „Te Péter vagy és én e kösziklára építem az anyaszentegyházamat, amelyen a pokol kapui sem vesznek diadalt.”

— **A munkabíróság ítélete a behívottak fizetése ügyében.** Brasovból jelentik: A brasovi munkabíróság érdekes perben ítélkezett. Dunca Béla borbélyesség indított pert főnöke Momac Dumitru ellen, mert az 19 hónapos fegyvergyakorlatról való visszatérése után nem volt hajlandó a törvényben előírt félfizetést kiutalni. Momac Dumitru arra hivatkozott, hogy ő maga is katonai szolgálatot teljesített. A bíróság nem fogadta el az érvelést, mivel a főnök távolléte alatt az üzlete teljes üzemben volt, tehát meg volt a rendszeres keresete és ezért mivel Dunca nős és több, mint két éve állott Momac szolgálatában, kötelezte a félfizetés kiutalására.

A gyomor gázai ellen

Egy bevált gyógyszer a „Leo-Pills”
E pillók rövid használatát után már megszűnik a terhes gázképződés anélkül, hogy a szor kellemetlen mellékhatást okozna. Éppen ezért „Leo-Pills” emésztőszertnek is ajánlható nehézetek fogyasztása után.

Mint hogy tisztán növényi anyagokból készült hashajtó, a „Leo-Pills” — enyhe és biztos hatása révén — teljesen különbözik a főbb kémiai anyagból készült hashajtóktól, amelyek alkalmazása igen gyakran kellemetlen hatást vált ki.

Kapható: 20 vagy 60 tablettás tartalmú csomagolásban.

Leo-Pills Laxativ

A „géppuska atyjának” centennáriuma

A napokban múlt száz esztendeje Hiram Maxim, az amerikai feltaláló születésének, akinek önműködően ismétlődő kézi ágyúja tulajdonképpen a gépfegyver őse volt. Hiram Maxim 1840 február 5-én született az észak-amerikai Maine-államban. Már kora ifjúságában technikai tanulmányokat folytatott s később is technikai és vegyészeti problémák foglalkoztatták. Maxim, aki mint önkéntes vett részt az Egyesült Államok gyarmati hádjáratában, az akkoriban már általánosan használt ismétlődő munkák mintájára önműködő „fegyvergépet” szerkesztett, amelyet eleinte természetesen csak alig néhány példányban állított elő, de amely borzalmasan pusztító ható ereje a kezdetlegesen felfegyverzett ben-szüllötték körében páni rémületet keltett. Különös, hogy az Egyesült Államok akkori hadvezetősége nem látta át Maxim találmányának jelentőségét. Az önműködő „fegyvergépet”-nek nem tulajdonítottak komolyabb fontosságot, úgy, hogy a családott feltaláló a 80-as évek elején Angliába hajózott át, remélve, hogy ott több méltánylásra talál. Ugy is történt! Az angol hadsereggarancsnokság a legnagyobb érdeklődéssel fogadta az újrendszerű fegyvert, amelyet hasonlóképpen gyarmati hádjáratok alkalmazásával próbáltak ki. Miután a „gépfegyver őst” az angol hadsereg igen jelentékeny áron megvásárolta az amerikai feltalálótól, a rettenetes, pusztító fegyvert Maxim szakszerű útmutatásai alapján többesítették s így használata csakhamar elterjedt a kontinensen is. Németországban és később a volt osztrák-magyar monarchia hadseregében szintén használatosak voltak a Maxim-típusú önműködő fegyvereket, amelyeket csak utóbb, a világháború kitörése előtt helyettesítettek a még pontosabban működő Schwarzlose mintájú, általánosan ismert gépfegyverekkel. Munkásságának elismerésül Hiram Maximot Viktória királynő 1901-ben lovagi rangra emelte és a feltaláló, aki nevét több a füstnélküli puskaival is híressé tette, nagy vagyonnal telepedett le Angliában, ahol csendes visszavonultságban élt haláláig. Élete utolsó éveit, mint mondják, elkeserítette a gondolat, hogy éppen ő volt az, aki találmánya által minden képzőletet meghaladó öldöklésre alkalmas fegyvert adott az emberiség kezébe.

— **Földi Mihály: Menekülők.** Földi Mihály azok közé a magyar írók közé tartozik, akiknek művei nemcsak magyar nyelvterületen értek el hatalmas sikert, de a külföldi is érdemesnek tartotta könyveit lefordítani. Legújabb regénye a lelkiismeret regénye, amely korunk társadalmi és erkölcsi kérdéseit a lélek síkjára vetíti. Hőse a milliomos, aki elmenekül a vagyonától, az életétől, az emberiségtől, önmagától, hogy a lemondás útján keresse a nyugalmat és boldogságot. Másik hőse a fiatal polgárlány, akit kiteszt helyéről a társadalmi vihar a züllés örvényébe, ahonnan rendkívül küzdelmek során emelkedik fel az új, a tisztultabb élet felé. Földi Mihály: „Menekülők” c. regénye az Athenaeum kiadásában, szép fehér papíron, hatalmas kötetben (499 lap) jelent meg, füzve 198, kötve 238 lei és kapható minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál Cluj.

— **Nagy árvizek Svájcban.** Bernből jelentik: Svájc több vidékéről nagy árvizet jelentenek. A kár már eddig is igen jelentékeny. A víz behatolt a pincékbe, házakba és több középületbe. Az árvíznek eddig nincsen halálos áldozata.

DÉLIHIRLAP
automata telefon száma: 28-10

HOTEL SZABÓ**BUDAPEST, IV. EGYETEM-UTCA 7.**

Hotel Szabó a belváros középpontjában fekszik. Szép, tiszta, világos szobák, minden modern kényelemmel. (Központi fűtés, hideg-, meleg folyóvíz, telefon, stb.)
Polgári szálló — polgári árak!

SPORTSEMÉNYEK**Jó eredmények Románia korcsolyázó bajnokságain**

Románia mű- és gyorskorcsolyázó bajnokságait szombaton és vasárnap a hideg idő ellenére is szépszájú közönség előtt rendezték meg a cluji sétatéri jégpályán. A bajnoki versenyek részletes eredményei a következők:

MŰKORCSOLYÁZÁS

Férfi bajnokság: 1. Turusenko Roman Venus, 5 helyezési szám. 2. Jenei MSE 10 h. sz., Turusenko különösen szabad korcsolyázásával mutatta meg, hogy nemcsak Románia legjobbja, hanem nemzetközi értékelésben is kitűnő. A fiatal versenyző, aki ez alkalommal először szerepelt meg a román bajnokságot, nagy jövő előtt áll. Jenei fejlődésképes versenyző. A versenyen Bindea, az eddigi bajnok betegsége miatt, Balázs, Barsi és Fischer, a KKE versenyzői pedig katonai szolgálatuk miatt nem indulhattak.

Hölgybajnokság: 1. Pop Romica brassói KEV 5 helyezési szám. 2. Guberné Bukarester TV. 10 h. sz. 3. Kovács Borika KKE 17 h. sz. 4. Draganiuc Dragos Voda Cernauti 18 h. sz. 5. Winkler BTV 25 h. sz. Pop Romica különösen az iskolában mutatott kicsiszolt tudásával tett szert arra a nagy előnyre, amely az öt követőtől elválasztja. A bajnoknő sokat fejlődött a tavaly óta és megérdemelten védte meg bajnokságát. A verseny nagy meglepetése Kovács Borika, a KKE alig 13 éves versenyzője volt, aki meglepetésszerűen került a harmadik helyre. Meglepetés csak azok számára volt ugyan, akik nem lát-

ták, mert akiknek alkalmuk volt megismerni a kislány tudását, biztosra vették kitűnő szereplését. Kovács Borika a jövő nagy ígérete, akitől még sok szép eredményt várhatunk.

Páros bajnokság: 1. Guberné-Heuchert BTV 6 h. sz. 2. Radesné-Madarassy KKE 9 h. sz. A kolozsvári pár némi bizonytalansága miatt veszítette el a versenyt, amely egyébként egyenlő erők küzdelme volt.

GYORSKORCSOLYÁZÁS

500 m.: 1. Gaál (Mures) 53.4, 2. Gebefügi (KKE) 56.6, 3. Sándor (KKE) 60.6, 4. Kulcsár (Mures) 61.2.

1500 m.: 1. Gaál (Mures) 2:53.2, 2. Sándor (KKE) 3:13.2, 3. Kulcsár (Mures) 3:13.4, 4. Gebefügi (KKE) 3:13.6.

5000 m.: 1. Sándor (KKE) 10:49.8, 2. Kulcsár (Mures) 11:30.6, 3. Gebefügi (KKE) 11:30.9, 4. Gaál (Mures) 11:42.4.

Románia gyorskorcsolyázó bajnoka Gaál Károly (Mures) 181.3 ponttal, 2. Gebefügi László (KKE) 189.20 ponttal, 3. Sándor Elemér (KKE) 189.52 ponttal, 4. Kulcsár Ernő (Mures) 195.5 ponttal.

A gyorsversenyeket 19 fokos hidegben futották le.

Az ünnepélyes díjkiosztás banket keretében vasárnap este volt.

ROZSASZÜRET

IRTA: LIGETI ERNŐ

81

— Maga nagyszerű összeköttetésű ember és egy-kettőre ki tudja nyomozni, hogy hol hamisítják az útleveleket. Az egész Balkán tele van hamis útlevelekkel. Tegye szívére a kezét, maga talán, a kiváló újságíró, akinek kalandos riportjairól külön cikkeket is szoktak írni, nem utazott még soha hamis útlevéllal? Végére is nem bűntényt akarok elkövetni, feltételezheti... Pénz nem számít. Mennyibe kerülhet egy ilyen útlevél? Öt-hatszáz frank és ezért még vízumot is kaphatok. Értsen meg, kell nekem ez az útlevél, kell, kell, kell!

Ugy belelovagolta magát lehetetlen kívánságaiba, hogy arca durcássá vált, a szája körüli vonások megkeményedtek, könny száladt a szemébe. Ragaszkodott ehhez az útlevéhez, mint az elkényeztetett gyermek a játékszeréhez.

Gerwain törte a fejét, de inkább azon, hogy megfejtse Isabel rejtélyét. Pipája, ami nem szokott vele megtörténni, kialudt a nagy töprengésben.

— Árulja el, hogy milyen szándékai vannak? De egészen őszintén — és most megfenyegette az ujjával. — Ha elmondja nekem, hát... megpróbálom. De erre fele aligha tudom, mert Bulgáriában nincsenek összeköttetésem. Hadd halljam hát, mit forgat a fejében!

Kedvet akart neki csinálni a dologhoz, noha tisztában volt, hogy el se fogja kezdeni ezt az útlevél számarságot.

— El akarok menni Mihailovhoz. Meg akarok ismerkedni ezzel a láthatatlan hatalommal. Cikkeket akarok írni róla. Ezzel a nagy riportommal szándékozom visszatérni a hűtlenül otthagzott újságíráshoz. Ezt akarom és semmi mást.

— És ezért kell magának útlevél? — hahó! — azott Gerwain megkönnyebbülten.

— De hát hogyan igazolom magamat előtte, hogy francia újságíró vagyok? Én mint férfi akarok elmenni hozzá, — makkcsodott annak a lénynek elkeseredésével, aki tudja, hogy nincs igaza. — Mint nőt talán nem is fogadna, — tette hozzá.

Gerwain fürkésző szemmel nézte.

— Mihailovhoz akar bejutni? Ezért ez a nagy hókusz-pókusz? Ugyan kérem! Mihailov? Hát ki ő? Közönséges bandavezér, akit felfújtak s akit csak azért igyekeznek legendába burkolni, mert a bolgár kormányának bizonyos okok miatt nincs kedvére elfogni. És ennek a dajkamesének bedül az egész világ. A szerb kormány tízmillió dinár vérdíjat tűzött ki a fejére. Adjának nekem három század csendőrt. Egy hét alatt lefogom az egész zendülő társaságot.

— Hogy mit csinálna, kedves Gerwain, ez a maga dolga, de hogy én mit csinállok, az viszont az en dologom. Föl se merem tetelezni, hogy Mihailov egyszerűen bandavezér volna. A maga újságírói nagysága abban áll, — csattant föl harcra készen, — hogy mindenkit megfoszt szentimentalizmusától. De nálam célt téveszt, mert nekem ez az éltető elemem. Vágja a fejemhez, hogy regényes vagyok! Az vagyok, de ne is kíséreljen megváltoztatni. Igyekeztem magát valaha is befolyásolni?

Gerwain dörmögött:

— Próbált, egyebet sem csinált, csak próbált. Most is befolyásolni akar. Tegyük fel azt, hogy beugrom a számarságba. Tegyük fel... De még mindig nem értem, miért kell magának mindehhez hamis útlevél? Ha mindenáron találkoznia akar velem, ám legyen. Talán sokkal simábban megy, mint gondolja.

— Tárgyaljunk okosan, mint két férfi egymás között. Egyszóval megígéri, hogy a segítségemre lesz?

— A mai nap folyamán megpróbálom majd kiokoskodni valamit. Bár még mindig azt szeretném a legjobban, ha vagy visszamenne jó

Román strajerek Bécsben

Bécsből jelentik: A Pahoncu ezredes és Litica kisasszony által vezetett strajer-delegáció átutazott Bécsen. A delegáció Garmisch-Partenkirchenbe utazik, hogy résztvegyen a hitlerista ifjúság által rendezett téli játékok megnyitóján. A Német Távirati Iroda jelentése szerint a téli játékok befejezése után a román küldöttség Németországban meg fogja tekinteni a hitlerista ifjúság által létesített intézményeket. (Rador.)

Kovács György nyerte Románia sílesikló bajnokságát

Az országos sílesikló bajnokságokat kitűnő hóviszonyok mellett tartották meg. A bajnokság 920 méteres színvonal különbséges terepen folyt le. Eredmények a következők:

Senior bajnokság: 1. Kovács György BTE 3 p. 06.2 mp., 2. Ciocoiu Constantin SC Ploesti 3 perc 12.4 mp., 3. T. Boerescu IAR 3 p. 22 mp., 4. Arnold KSV 3 p. 22.2 mp., 5. Zell H. KSV 4 p. 12.8 mp., 6. E. Pop Universitatea 4 p. 37.4 mp. A versenynek összesen 10 indulója volt.

Női bajnokság: 1. L. Kuales KSV 3 p. 46.6 mp., 2. V. Fritsch DSB 3 p. 46.6 mp., 3. V. Codi TC Bus 4 p. 44.4 mp.

Ifjúsági bajnokság: 1. Sulică ASM Brassó 3 p. 03 mp., 2. Gott KSV 3 p. 08.2 mp. 3. I. Cojocaru IAR 3 p. 09.6 mp.

Sporthirek mindentelől

Uruguay csapata lett Délamerika bajnoka. Dél-amerikai labdarugóbajnoksága Uruguay győzelmével fejeződött be. Az uruguayok mind az öt ellenfelüket legyőzték. Második lett Argentina, harmadik Brazília, negyedik Chile, ötödik Peru és hatodik Paraguay.

Az olasz bajnokság eredményei. Lazzio—Milano 2:2, Genova—Novara 1:0, Bologna—Fiorentina 3:2, Juventus—Torino 1:1, Modena—Venezia 4:0, Napoli—Trieste 3:1, Liguria—Róma 1:0, Ambrosiana—Bari 0:0. Az olasz bajnokságban a Bologna és a Genova 28—28 ponttal állanak az élen.

Olasz—német birkózóverseny. Olaszország és Németország birkózói Drezdában mérték össze erejüket. A mérkőzés a németek 6:1 arányú győzelmével végződött.

urához, vagy, ha megunta és ezen már nem lehet segíteni, vonatra ül és haza utazik Montfleury papához. Mindenesetre fura dolog, hogy egy élő férjet feláldoz olyan papfiguráért, mint ez a Mihailov. Nekem az az érzésem — megsughatom, — hogy Mihailov talán nem is létezik. Ezt csak kitalálták egyenesen a külföld számára. Magát el fogják vezetni a Balkán hegyekbe és jön egy torzonborz ember, övében bombákkal és kézigranátokkal és azt fogják mondani róla: Mihailov.

— Nagyon téved. Egy sereg embert ismernek, akik találkoztak vele. Éppen egy forradalmár leányt, aki hozzá utazott.

— Lám, hát nők is eljutnak a vezérhez, — gúnyolódott Gerwain. — Akkor megint nem értem az egészséget. Még mindig több eredményt tudna elérni, ha bájos arccsokáját tolja fel, mintha kijátssza magát egy ilyen vékonypénzű legénykének. Ostobaság... Határozottan ellenzem az egész kalandot. Egy lépést sem teszek, nem vállalom a felelősséget magáért, a végén még beleszeret és maga is kiköltözik a hegyek közé, hogy egész nap a kapitány füstös puskáját tisztogassa...

Isabel összeszorította ajkát és duzzogva háttal fordított. És háttal állva, elkeseredetten felelte oda: tehát nem teszi meg? Akkor nem is kérem magát. Soha, soha, ebben az életben...

Gerwain azonban tisztában volt, hogy Isabel nem fog lemondani arról, amit már úgy feltett magában. És ha terve nem sikerül, akkor meg ő kergeti még hallatlanabb merészségeibe. Megint bosszúsan dörmögött:

— De azért még nem szükséges, hogy olyan dühös legyen rám! Amiért nem teljesítem egy hóbörödött kérését, még maradhatunk jó barátok.

Isabel vállat vont, nézte nézte egy darabig, majd megenyhülten mondotta: igaza van, ne beszéljünk erről a dologról, beszéljünk másról. Ha dolga van a városban, elkísérhetem magát.

CAMT-Sportul Studentesc nemzeti bajnoki mérkőzés Timisoara vasárnapi sporteseménye

Vasárnap megkezdődnek a nemzeti bajnokság küzdelmei. A timisoarai csapatok közül a CAMT első mérkőzését itthon játssza, ellenfele a nagy játékerőt képviselő fővárosi diákcsoport lesz, míg a Ripensia Bucurestiben méri össze erejét a Juventus együttesével. A munkásatlétikák nehéz feladat előtt állanak, de meg van rá minden esélyük, hogy már az első mérkőzésen sikeresen megállják a helyüket és megszerzik az értékes bajnoki pontokat. Ez természetesen csak akkor valósul meg, ha a csapat minden egyes tagja tudása legjavát adja. A Sportul Studentesc igen veszélyes ellenfél, amelyet csak úgy lehet legyőzni, ha minden játékos a mérkőzés kezdetétől, annak befejezéséig lelkesen és teljes odaadással küzd. Az eredményt egyelőre nehéz lenne megjósolni, mert a csapatok megfelelő edzési hány következtében még nem igen tudják kifárasztani megszokott formájukat. A Ripensia

is hasonló nehéz feladat előtt áll, első mérkőzését a Juventus ellen a fővárosban játssza le. A csapatok összeállításában valószínűleg nem lesz változás és az első tavaszi bajnoki mérkőzésen az őszi bajnoki idényben jól bevált együttes küzd a bajnoki pontokért. A nemzeti bajnokság A) osztályának jelenlegi állása a következő:

Rapid FC	11	6	3	2	31:15	15
Ripensia	11	5	3	3	19:16	13
CAMT	11	5	3	3	18:20	13
Sportul Stud.	11	4	5	2	25:19	13
Venus	11	6	1	4	29:13	13
Kárpát FC	11	5	1	5	16:16	11
UDR	11	3	5	3	17:20	11
AMTE	11	5	0	6	15:16	10
Unirea-Tricolor	11	4	2	5	17:22	10
Gloria CFR	11	4	1	6	12:29	9
Victoria	11	2	3	6	10:14	7
Juventus	11	1	5	5	15:24	7

= KÖZGAZDASÁG =

Gafencu külügyminiszter nyilatkozata a Balkán államok gazdasági szövetségéről

Az „Elefteron Vima” című athéni lap érdekes beszélgetést közöl Gafencu külügyminiszterrel. A nyilatkozat első helyen a Balkán-államok gazdasági közeledésének nagy jelentőségét részletezi.

— A mostani belgrádi tanácskozást megelőző tavalyi bucurestii tanácskozásánál — mondotta a miniszter — már számoltak azokkal az előjelekkel, amelyek a jelenlegi helyzet közeledését mutatták. Ezért helyeztek különös súlyt a lefolyt év alatt a Balkán-szövetség gazdasági tanácsának a munkájára. A gazdasági tanács Bucurestiben tartotta rendes ülését és behatóan átvizsgálta a szövetség államai között meglévő gazdasági összeköttetéseket, mint a kölcsönös közlekedési eszközök kérdését, tekintettel a gazdasági összeköttetések fokozására. Az értekezlet záróbeszédében kihangsúlyoztam, hogy a gazdasági cserét a maximumra kell felfokozni. Eh-

hez pedig a legkomolyabb munkával kell a szállítási összeköttetéseket kiépíteni, amelyek által a Balkán-félsziget szomszédos országai regionális szervezetté egyesülhessenek. A megvalósítás csak a kiépítési terveknek rendszeresítése alapján történhetik, ami ma hiányzik még. Mint külügyminiszternek és a Balkán-szövetség elnökének alkalman volt megállapítani, hogy milyen utat tett meg ez a szövetség a kezdeti politikai köteléktől az érzelmi elmélyülésen át addig, amikor a négy külügyminiszter most belgrádi munkáját elvégezhette.

A miniszter ezek után részletesen foglalkozott a belgrádi tanácskozások politikai jelentőségével és az akkor közzétett hivatalos nyilatkozatot ismeretes pontjaival, amelyekből a béke és a jövő gazdasági fejlődés eredményes szolgálata várható.

Elmentek a szállodából. Szótlanul haladtak a forgalmas körúton, anélkül, hogy törődtek volna a járókelőkkel. Azzal a biztonsággal lépkedtek, mint akik a világ minden zugában otthon vannak. A fűvészkert bejárójához érkeztek, leültek egy padra.

— Jó, ezzel a dologgal végeztünk, — szólalt meg Isabel némi vonakodás után, — de arról a má s i k r ó l akarok beszélni... Az uramról, akit sajnálom — és akit szeretek — és aki miatt most tisztáznom kell magamat... Maga őt pipogya, jelentéktelen fráternek tartja, kiolvasom a szeméből.

— No lám, — mondotta Gerwain azzal a különös nevetéssel, hogy amíg mosolygott, egyetlen arcvonása sem rándult meg. — Ennyivel igazán tartozik neki, hogy megvédje.

— Ha azzal áltatom magamat, hogy meg-tisztetem és, — ha tetszik magának e szó, — gyóntató papomnak tekintem, úgy ne foglaljon állást sem mellette, sem ellene. Iván értékes és derék ember. És mint férj, keresve sem lehet különbet találni nála. De egy ember egymagában sohasem e g é s z ember. Egy embernek környezete van, rokonsága; be van ékelve egy városba, egy lakásba, egyetlen hivatási körbe. Nemcsak saját természetét köti meg, amelyen esetleg változtathat, de kötik a körülményei is, amelyeket nem képes, még ha megfeszül is, megmástitani. Iván tudja a helyét. Tanár, Plovdivban él bizonyos vagyon birtokában, amely felett egyelőre nem rendelkezik. Híve a rendnek és törvényességnek, tiszteli a tekintélyeket és ha egyszer rászállná magát — az én kedvemért, hogy felrugjon maga körül mindent és valami máshoz kezdjen, ellenkezőhöz, amit eddig művelt, megsemmisül. Hátha ő nem tud megváltozni, hogy változzak meg én? — fejezte be olyan arckifejezéssel, mintha életének minden nyomasztó gondja elszállott volna e pillanatban.

— Rettenetesen „okos” lány maga, — hallgatta végig Gerwain angyali türelemmel, gú-

nyos tekintetét rávetve Isabel kockás nadrágjára, amely mintha különben is beigazolná látszott volna, hogy milyen komikus, ha más viseli, mint aki rendeli. — Azt akarja mondani, hogy maga és ő, két külön világ, két külön délköri szélességi fok? De ezt a közhelyet már előre is megmondhattan volna magának. Viszont — haragosan pillantott egy járókelőre, aki szemérmetlenül Isabelt nézegette — egész életünk közhely. Mindent előre tudunk, előző, összegyűjtött tapasztalatokból, mégis mindent újra és újra végig csinálunk, mintha más, ellenkező eredményekhez jutnánk.

Isabel nem zavartatta magát reflexiótól. Homályos indokból szükségesnek látta, hogy Ivánról beszéljen, újra az ő személyéhez térjen vissza. Visszanyerte régi kedélyét, egészen „normálisan” viselkedett.

— Az utolsó percben még írtam valami megnyugtatót a számára. Szegény, aligha fog bölcsőbb lenni tőle. Bevallom magának, izgalmas viselet ez a férfiviselet is. Az első bemutatkozásom az állomáson volt, ahol a vasúti pénztárnál néztek meg. Símán ment minden. A vasúton egy fiatal nővel utaztam és a férjével. A férj féltékeny természetű lehetett, mert minduntalan rám pislogott. A nőnek ugyanis tetszettem, hát nem mulatságos? De én nem ismerkedtem meg, mert félttem. A hangom, a termetem, gyámoltalan mozdulataim miatt, hogy azonnal észrevesznek és lelepleznek. Szerencsére pár órást út az egész. Éjszaka érkeztem, szobát kértem, álmosan ideadták a kulcsot. Liftben mentem fel, velem együtt egy úr, aki alaposan szemügyre vett. Megismerkedtem tehát azzal az esettel, amikor egy férfi megnéz egy férfit. Mert az az ember úgy nézett meg. Erre még jobban megijedtem, nem is mertem kimozdulni mindaddig, míg maga nem kopogtatott. De most már biztonságban érzem magamat. Mondja meg őszintén, sejtetheti-e valaki rólam, hogy nem vagyok férfi?

(=) Szerdán zárul az EMGE vetőmag kiállítása. Clujról jelentik: Beszámoltunk már arról, hogy az Ardeali Magyar Gazdasági Egylet szokásos tavaszi vetőmag kiállítását és vásárát az idén február 17—21 között rendezi meg. A kiállítás, amely ma, szerdán zárul, jelentőségét növeli az a körülmény is, hogy ezúttal háziipari kiállítással kapcsolódott egybe. A szombati ünnepélyes megnyitón a kiállítási helyiségeket zsufolóság megtöltötte az érdeklődő közönség.

— Emelkedik a dohányfogyasztás Németországban. Akárcsak a világháború idején, az 1939—40-es háború alatt is erősen emelkedett a német dohányfogyasztása. Az 1939-ben elszívott 47 milliárd cigarettára csaknem a kétszeresét jelenti az 1929. évi cigarettafogyasztásának (32 milliárd darab.) Németország már az elmúlt évek folyamán is egyre inkább függetlenítette dohánybehozatalát Amerikától; most természetesen még többet vesz át Délkelet-Európa államaitól, elsősorban Bulgáriából és Görögországból.

(=) A cégtáblára ki kell írni a tulajdonos teljes nevét. A temesvári kereskedelmi és iparkamara értesítést kapott a nemzetgazdasági minisztériumtól, amely szerint a Repülőlap Igazgatósága megállapította, hogy egyes kereskedők a repülőbéllyeg leróvását el akarják kerülni és ezért cégtábláikat levették. Ezzel kapcsolatban a minisztérium felhívja a kereskedők figyelmét a repülőbéllyeg alkalmazásáról szóló törvényre, valamint az áruuzsora elleni törvény 23. szakaszára. Ez utóbbi ugyanis kimondja, hogy mindazok, akik külső cégtáblájukra a tulajdonos teljes nevét nem írják ki, bírság alá esnek, amely első ízben 5—25 ezer lei között mozog.

(=) Emelkedtek az árak a hánsági gabonapiacra. Különösen búza iránt mutatkozik élénk kereslet és exportbúzára jelentős fizetőkötések törtétek. Az olajmagvak iránti érdeklődés is fokozódott. A piaci árak a következők: Búza 520, tengeri 350, korpa 330, újzab 520, muharmag 1050, napraforgómag 920, tökmag 1400, tavaszi árpa 520 lei százkilónként. A lóheremag 40 és a lucernamag 62 lei kilónként.

= Valuták hivatalos árfolyama. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti.) Holland forint 75.49—76.59, belgas 23.87—24.22, angol font 567.87—576.15, dollár 141.10—143.17, francia frank 3.22—3.77, cseh korona 4.68—4.77, svájci frank 31.81—32.29, szlovák korona 4.68—4.77. Ezekben az árfolyamokban a harmincegyes százaikok felár is befoglalhatók. A következő árfolyamok felár nélkül értendők: drahma 0.90—1.60 és 1—1.62, dinár 2.89—3.05, márka 40.50—49 és 41.50—50, pengő 26.50—27, olasz lira 7.17—7.17, leva 1.60—1.68, zloty 0—19.

— A nagy tolongásban elcsúszik, mint a hamis pénz. De ha egyszer elkezdik kopogtatni és pengetni, szóval, ha az a gyanu ébred, hogy maga nő, akkor ez a gyanu azonnal igazolódik. Ezt be kell látnia! Nézzon a kezére, ezzel a kézzel akar majd Mihailovval kezét szorítani? És hogy akar kimenni a Balkánra ebben a bő angol ruhában? Ha térdnadrágot vesz fel, már a lábszára elárulja. Harminchatos cipővel menni Mihailovhoz és ezzel az akaratlanul is ringó mozdulattal? Nem, Isabel, feltételezem, hogy már belátta a komikus helyzetet, szépen szállodát változtat, felöltözik annak rendje és módja szerint és amint mondottam, szépen hazautazik Montfleury papához.

Isabellel már lehetett engedékenyebben beszélni és nem volt szükség meddő halgatásba burkolódzni. Fölfogta ő maga is a helyzet bizonytalanságát, de akaratosan szegvelte megmástitani terveit.

— Ez csak most van így, pár napig. Egészen bizonyos, hogy pár nap múlva magam is csodálkozni fogok: volt egy időpont, amikor én nő voltam. Azt hiszi, talán ez az első eset, hogy egy nő férfi ruhába öltözködve járja a világot? Gerwain mosolygott.

— Min mosolyog? — kérdezte Isabel ellenségesen.

— Nem maga, hanem az ötletem készlet mosolyra. Tegyük fel, ha én valami megoldást találok és maga mégis látni fogja eszményi hőstét és ennek a Rinaldo Rinaldininek...

— Nagyon kérem magát, ne nevezze őt Rinaldo Rinaldininek.

— Bocsánat, ha a hegyek Napoleonjának színe elé juttatom magát, leveti az ura nadrágját?

— Értse meg, hogy én mint férfi akarok Mihailov elé kerülni. Ha nő vagyok, egészen másképp beszél velem. És nem jutok hozzá...

(Folytatjuk)

Ingyenesen jár az új engedély, ha a külföldi eladó nem szállít

Az új külkereskedelmi minisztérium fontos könnyítő rendelkezése

Gyakorlati és méltányos intézkedéssel kezdődött meg a külkereskedelmi minisztérium működése. Egyre sürűbben megcsig, hogy előzetes megállapodások alapján valaki behozatali engedélyt kér és kap bizonyos külföldi árú behozatalára, mikor azután lebonyolításra kerülne a sor, a külföldi cég megtagadja a szállítást. A helyzet az volt ilyenkor az új külkereskedelmi rend kezdetén, hogy az engedélyes elvesztette az engedélyt és ott vesztett a behozatali-érték után befizetett 3 ezrelék díja is. Utóbb belátták ennek a lehetetlenségét és mert a behozatal fontos közérdek is, a régi külkereskedelmi hivatal úgy intézkedett, hogy kérhessen új engedélyt a régi helyett a károsult, de ezért az új engedélyért fizesse be még egyszer a 3 ezrelék díjat. Indokoltnak ezt az álláspontot sem lehetett mondani és az érdekeltek erőlyesen támadták is.

A kérdés most végül megnyugtató megoldáshoz jutott. Mircea Moscu a külkereskedelmi minisztérium szaktanácsosa kiadta a rendeletet, hogy a

foganatosíthatatlan régi behozatali engedélyek birtokosai

minden újabb befizetés nélkül jogosultak új engedély kiadását igényelni az eredeti érték erejéig

és pedig akár ugyanazon országból eredő hasonló, vagy más vámtarifális elnevezés alá eső árúkra, akár más országból eredő árúra is. Ezeket a pótenedélyeket soron kívül kell kiadni s ha elsőrendű ipari nyersanyagokról, gépekről és pótalkatrészekről van szó, akkor haladéék nélkül, azonnal.

Az intézkedés tisztázott helyzetet teremt a behozatal nehézségei közepe azok részére, akik önhibájuk nélkül nem tudták kihasználni megilletékezett engedélyüket. Az idei első évnegyedre szóló behozatali engedélykéresek meghosszabbított határideje egyébként február 20-án lejárt. Az eddigi tapasztalatok szerint — noha a behozatal keretei korlátozottak — a kérvények nagy része eredményes volt. Az ipari nyersanyag és gép szükségletekre vonatkozó kérések teljes mértékben teljesültek.

— A rézgálic és glicerín áremelése előtt. A nemzetgazdasági minisztérium a hozzá benyújtott áremelési kérelem folytán a rézgálic mint legújabb közszükségleti cikk és a glicerín áralkulását ellenőrzés tárgyává tette és a szakszerű vizsgálat eredménye szerint fog dönteni.

— Érem a hadsereg felszerelési adományokért. A hadfelszerelési miniszter közleményt tett közzé a lapunkban ismertett február 6-iki királyi rendelet tárgyában, amely szabályozta azokat a formásokat, amelyek mellett az I. Carol király emlékére létesített érmet megkaphatják azok, akik a hadfelszereléshez akár pénzbeli, akár tárgyi adománnyal hozzájárultak. Az új rendelkezés az eddigi összes rendelkezések hatálytalansítása mellett úgy intézkedik, hogy minden formáság nélkül megkapják ennek az éremnek a viselési jogát, nemre és korra tekintet nélkül mindazok, akik a hadfelszerelés javára pénzben, vagy természetben adományokat nyújtottak, vagy fognak nyújtani.

— Vas helyett műrost. A német vasellátás szempontjából nagy jelentőségű egy új találmány, amely röviddel ez előtt ért meg arra, hogy technikailag is alkalmazni lehessen. A Pe-Ce-rostot szénből és mészből, tehát Németországban korlátlan mennyiségben meglévő nyersanyagokból állítják elő. Az új műanyag fizikai és kémiai tulajdonságai a legnagyobb technikai igényeket is kielégítik. A Pe-Ce-rost tűz- és vízálló, a savak, lúgok és más vegyi anyagok nem támadják meg, nem rothad, ruganyossága és szigetelőképesége a hővel és villanyossággal szemben a lehető legnagyobb fokú. A Pe-Ce-rost a húzással szemben ellenállóbb az acélnál. Valószínű, hogy hamarosan a vasbetonban használt vasrudak helyett Pe-Ce-műrostot fognak alkalmazni.

— A cukorrépa értekezlet befejeződött. A különleges cukorbizottság befejezte tárgyalásait a cukorrépa idei termelési árának meghatározásáról. A javaslatot írásba foglalva beterveztették a nemzetgazdasági minisztériumhoz, ahol a tavaszi munkákra tekintettel sürgősen döntenek. A miniszter döntése alapján kötik meg a cukorgyárak a termelőkkel a szerződéseket. Természetesen a répa ártól függ a jövő évi cukor árának a későbbi kialakulása is.

Rádió

SZERDA, FEBRUÁR 21.

Bucuresti. Radio Romania és Radio Bucuresti. 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: Mascagni-opera részletek hanglemezzel. 13.30: Vasilea Julea és zenekara hangversenyez. 13.20: Időjelzés, előadás, művészeti és kulturális hírek, sport. 13.30: A Julea-zenekar folytatja hangversenyét. 14: Rádió ujság. 14.20: Szerelmi dalok. 15: Rádióhírek, különféle közlemények. Radio Romania. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Művészeti krónika. 19.17: Hanglemek. 19.50: Magyar nyelvű hírek. Radio Romania és Radio Bucuresti. 20: Előadás. 20.20: Hanglemek. 20.35: Közvetítés a Román Operából. 21.20: Misu Fotino színészi jubileuma. 21.50: Rádió ujság, sporthírek. 23.45: Francia, német, angol és olasz nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.45: Ebresztő. Torna, hírek, hanglemek. 11: Hírek. 11.15: Gyermekdelélelt. 11.45: Felolvasás. 13.10: Cigányzene. 13.40: Hírek. 14.30: Rendőrzene. 15: Hírek. 16.15: Diákkézlóra. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: Hegedű hangverseny. 18.45: Előadás. 19.10: A rádió szalózenekara. 20.15: Hírek. 20.25: Közvetítés Sárospatakról. 21.10: Lohengrin. (II. és III. felvonás.) 22.30: Hírek. 24: Hírek. 24.20: Magyar nóták és csárdások hanglemezzel.

Budapest II. 18.15: Olasz nyelvoktatás. 19.30: Lohengrin (I. felvonás) 21: Hírek. 21.25: Cigányzene. 22.20: Előadás. 22.45: Időjárásjelentés. 22.50: Szalózene.

CSÜTÖRTÖK, FEBRUÁR 22.

Bucuresti. Radio Romania és Radio Bucuresti. 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: Opera részletek hanglemezzel. 13.20: Időjelzés, előadások, művészeti és kulturális hírek, sport. 13.30: A rádió szalózenekarának hangversenye. 14: Rádió ujság. 14.20: A rádió szalózenekara folytatja hangversenyét. 15: Rádióhírek, különféle közlemények. Radio Romania. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Tudományos krónika. 19.15: Gyermekek hangversenye. 19.35: Oboa számok. 19.50: Magyar nyelvű hírek. Radio Romania és Radio Bucuresti. 20: Előadás. 20.15: Ének hangverseny. 20.45: Rádió ujság. 21: A Filharmonica szimfonikus zenekar hangversenye. 22: Rádió ujság, sporthírek. 22.55: Hanglemek. 23.45: Francia, német, angol és olasz nyelvű hírek.

Budapest I. 7.45: Ebresztő. Torna, hírek, hanglemek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Előadás. 13.10: Németh Anna zongorázik. 13.40: Hírek. 13.55: Ének hangverseny. 14.30: Szalózene. 15.30: Hírek. 17.15: Előadás. 17.45: Időjelzés, időjárás, hírek. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: A földművelésügyi minisztérium rádióelőadás-sorozata. 18.45: Hanglemek. 19.50: Eszperantó nyelvű előadás. 20.15: Hírek. 20.25: Magyar-német művészcsere. 20.55: Ének hangverseny. 21.10: „Helikoni ünnep.” Hangjáték három felvonásban. 22.40: Hírek. 23.10: Cigányzene. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.25: Magyar tánclemek.

Budapest II. 18.15: Cigányzene. 19.20: Angol nyelvoktatás. 19.50: Ének hangverseny. 20.30: Pécsi meséskönyv. 21: Hírek. 21.25: Kamarazene.

Magyar nyelvű hírek. 18.30: Reichsender Böhmen (269.5 m és 21 m röv. hull.) 18.50: Pozsony. 20: Toulouse (328.6 m.) 20: Reichsender Böhmen (269.5 m és 31 m röv. hull.) 21.18: Róma II. (244.3 m) és Róma RH (21.15). 22.15: London National (261 m) és rövidhullám GSA (48.50 m), GRX 30.96 m. 22.15: Bucuresti. 23.15: Reichsender Böhmen. 23.45: Pozsony. 23.45: Belgrád (437.3 m és 49.2 m röv. hull.) 23.50: Besztecebánya. 23.45: Toulouse(328.6 m) és Strassbourg (349.3 méter.)

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési áraink a következők: álláskereső, elveszett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő- és gyógyhely hirdetések szavankint egy leu. Levelezés és házasság nem közölhető, minden más rovatban szavankint kettő leu. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Brătianu 8. II. kerület: Popovici trafik, Piata Badea Cărtan 8. — Kardos-trafik, Piata Traian (szerb templom mellett) Grósz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Flauder-trafik, Piata Lănovari IV. kerület: March-trafik, Piata Kúttl. — Nógrády-trafik, (Corso mellett). — Schmidt-trafik, Piata Dragalina 6. Telefon 45-06. — Vittek-trafik, Bul. Carol 54. — Galgóczy-trafik, Strada Brătianu 15/a. Telefon: 45-18.

Alkalmazás

Mindenes rendszerető éves bizonyítvánnyal azonnalra kerestetik. Cím a kiadóban. 766

Nagytakarításhoz állandó takarítónő kerestetik. Cím a kiadóban. 862

Szoptató tiszta rendes dadát kerestünk 2 hetes csecsemőhöz. Cím a kiadóban. 863

Állást keres

Motor-gépész azonnali belépésre állást keres. Teremia-Mare, Imre Ferenc. 666

Lakás

Ötszobás lakás I. emeleti, 5 szobás lakás II. emeleti orvosi rendelő, vagy irodai célokra alkalmas, 3 szobás lakás II. emeleti, modern, déli fekvésű május 1-re kiadó. I., Str. I. G. Duca 8. E. K. Thomas. 608

Atlas-velet

Pékség jól menő, berendezéssel sürgősen eladó. II. Str. Balas 2. 664

Azonnali megvételre keresek jó márkájú zongorát jó állapotban. Cím a kiadóban. 662

Csapágyfém, használt, de jó állapotban lévő vételre keresek: Ing. Coloman Schedivetz, IV., I. C. Brătianu 39. 649

Modern kárpitozatlan recamier eladó. Ugyanott egy jó házból való tanuló fiú felvétetik. Földi II., Str. S. Barnuti 80. 667

A Temesvári Bank épületében modern 2, 3, 4 és 5 szobás lakások és a Bulev. Regele Ferdinand 1 számú házban (volt Löffler A. palota) 2 szobás lakás irodahelyiségnek, vagy garzonlakásnak, továbbá komplett 3 szobás lakás május 1-ére kiadó. Bövebet a Temesvári Bank házközvetőségénél.

Szép akar lenni?

Használjon KULKA-féle krém-tejkrémet, krém-tejszappant és krém-pudert, három színben. Kapotató kizárólag a

Városi
gyógyszertárban
a „Fekete Sashoz” az Arany Szarvas épületben I., Piata I. C. Brătianu.

Hirdessen
a Déli Hírlap-ban